

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2021. gada 11. novembrī*

Apelācija – Valsts atbalsts – Maksas automaģistrāles koncesija – Likums, kurā paredzēts dažu transportlīdzekļu atbrīvojums no ceļa nodevas – Koncesionāram piešķirta dalībvalsts kompensācija par negūtiem ieņēmumiem – Ceļa ēnnodeva – Kompensācija, ko Eiropas Komisijas atzinusi par pārmērīgu un uzskatāmu par atbalstu – Komisijas lēmums, ar kuru atbalsts atzīts par nesaderīgu ar iekšējo tirgu un noteikts pienākums to atgūt – Atbalsta saņēmēja procesuālās tiesības – Komisijas pienākums būt īpaši vērīgai – Jēdziens “valsts atbalsts” – Priekšrocība – Koncesionāra sagaidāmā finansiālā stāvokļa uzlabošanās – Privātā tirgus ekonomikas dalībnieka kritērijs – Pierādījumu sagrozīšana – Pamatojuma nenorādīšana – Strīdīgā lēmuma sagrozīta izpratne – Pamatojuma aizstāšana – Pierādīšanas pienākuma pāreja – Savienības tiesību pārkuma principa neievērošana – Vispārējās tiesas veikta pārbaude tiesā – Pienākumi un ierobežojumi

Lietā C-933/19 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2019. gada 20. decembrī iesniedza

Autostrada Wielkopolska S.A., Poznaņa (Polija), ko pārstāv *O. Geiss, Rechtsanwalt*, un *T. Siakka, dikigoros*,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

pārējās lietas dalībnieces:

Eiropas Komisija, ko pārstāv *L. Armati* un *K. Herrmann*, kā arī *S. Noë*, pārstāvji,

atbildētāja pirmajā instancē,

Polijas Republika, ko pārstāv *B. Majczyna* un *M. Rzotkiewicz*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē,

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: pirmās palātas priekšsēdētājs A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*] (referents), kas pilda otrās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši I. Ziemeles, T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], P. Dž. Švirebs [*P. G. Xuereb*] un A. Kumins [*A. Kumin*],

* Tiesvedības valoda – angļu.

ģenerālvokāts: H. Saugmandsgors Ēe [*H. Saugmandsgaard Øe*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklauššanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar apelācijas sūdzību *Autostrada Wielkopolska S.A.* (turpmāk tekstā – “AW”) lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2019. gada 24. oktobra spriedumu *Autostrada Wielkopolska/Komisija* (T-778/17, turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”, EU:T:2019:756), ar ko tā ir noraidījusi prasību atcelt Komisijas Lēmumu (ES) 2018/556 (2017. gada 25. augusts) par valsts atbalstu SA.35356 (2013/C) (ex 2013/NN, ex 2012/N), ko īstenojusi Polija par labu *Autostrada Wielkopolska* [...] (OV 2018, L 92, 19. lpp.; turpmāk tekstā – “strīdīgais lēmums”).

Tiesvedības priekšvēsture

- 2 Šīs tiesvedības priekšvēsturi Vispārējā tiesa ir izklāstījusi pārsūdzētā sprieduma 1.–37. punktā, un šīs tiesvedības vajadzībām to var rezumēt šādi.
- 3 Polijas Republika 1997. gada 10. martā publiskā iepirkuma rezultātā AW uz 40 gadiem piešķīra koncesiju automaģistrāles A2 posma starp Novi Tomislu [*Nowy Tomysł*] (Polija) un Koņinu [*Konin*] (Polija) (turpmāk tekstā – “attiecīgais automaģistrāles A2 posms”) izbūvei un apsaimniekošanai.
- 4 Atbilstoši 1997. gada 12. septembrī parakstītajam koncesijas līgumam (turpmāk tekstā – “koncesijas līgums”) AW apņēmās uz sava rēķina un riska iegūt ārēju finansējumu, lai būvētu un apsaimniekotu attiecīgo automaģistrāles A2 posmu, par to iegūstot tiesības ieturēt automaģistrāles izmantotāju maksātas ceļa nodevas. Šis līgums arī ļāva tai palielināt ceļa nodevas likmes, lai maksimāli palielinātu savus ieņēmumus – līdz konkrētām transportlīdzekļu kategorijām noteiktajām maksimālajām nodevu likmēm.
- 5 Pēc iestāšanās Eiropas Savienībā 2004. gadā Polijas Republikai bija jātransponē Polijas tiesībās Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 1999/62/EK (1999. gada 17. jūnijs) par dažu infrastruktūru lietošanas maksas noteikšanu smagajiem kravas transportlīdzekļiem (OV 1999, L 187, 42. lpp.). Šīs direktīvas 7. panta 3. punktā ir paredzēts, ka par atsevišķa ceļa posma lietošanu nedrīkst vienlaikus noteikt gan ceļu nodevu, gan lietošanas maksu.
- 6 Tādēļ Polijas parlaments 2005. gada 28. jūlijā pieņēma *ustawa o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz ustawy o transporcie drogowym* (Likums, ar ko groza Likumu par maksas autoceļiem un Valsts autoceļu fondu, kā arī Autopāravadājumu likumu) (*Dz. U.* Nr. 155, 1297. pozīcija; turpmāk tekstā – “2005. gada 28. jūlija likums”). Ar šo likumu tika novērsta dubulta maksas piemērošana smagajiem kravas transportlīdzekļiem par

viena un tā paša ceļa posma izmantošanu. Tādējādi smagie kravas transportlīdzekļi, kuriem ir vinjete (ceļa nodevu karte) valsts autoceļu izmantošanai Polijā, no 2005. gada 1. septembra tika atbrīvoti no ceļa nodevām par koncesijas līgumos aptverto automaģistrāļu izmantošanu.

7. Saskaņā ar 2005. gada 28. jūlija likumu atbrīvojumu no ceļa nodevām dēļ negūtos koncesionāru ieņēmumus kompensē Valsts autoceļu fonds. Šajā likumā bija noteikts, ka koncesionāriem ir tiesības uz kompensāciju 70 % apmērā no summas, kura iegūta, smago kravas transportlīdzekļu ar vinjetēm veikto faktisko braucienu skaitu reizinot ar ceļa ēnnodevas likmi, par ko attiecībā uz katru smago kravas transportlīdzekļu kategoriju panākta vienošanās ar koncesionāriem. Ar minētajā likumā noteikto samazinājumu līdz 70 % bija paredzēts kompensēt plānoto smago kravas transportlīdzekļu satiksmes pieaugumu uz maksas automaģistrālēm pēc atbrīvojuma no ceļa nodevām. Aplūkojamajā likumā bija arī paredzēts, ka ceļa ēnnodevas likmes nevar pārsniegt faktiskās likmes, kas piemērojamas attiecīgajām transportlīdzekļu kategorijām. Visbeidzot, tajā bija precizēts, ka kompensēšanas metode ir nosakāma katrā koncesijas līgumā.
8. Pēc sarunām ar Polijas iestādēm kompensēšanas metode un ceļa ēnnodevas likmes attiecībā uz *AW* tika noteiktas 2005. gada 14. oktobrī noslēgtā koncesijas līguma 6. pielikumā (turpmāk tekstā – “6. pielikums”).
9. Polijas Republika paskaidroja, ka 6. pielikumā izklāstītā kompensēšanas metode ir balstīta uz principu, ka koncesionāra sagaidāmajam finansiālajam stāvoklim pēc 2005. gada 28. jūlija likuma nevajadzētu mainīties. Tā precizēja, ka, lai sasniegtu šo mērķi, *AW* ieguldījumu attiecīgajā automaģistrāles A2 posmā paredzamajai iekšējai peļņas normai (turpmāk tekstā – “*IRR*”) būtu jāpaliek tādā pašā līmenī, kādā tā būtu palikusi, ja likums nebūtu grozīts, tas ir, bez 2005. gada 28. jūlija likuma dēļ negūtajiem ieņēmumiem.
10. 6. pielikuma parakstītāji (turpmāk tekstā – “līguma puses”) ir vienojušies, ka kompensāciju aprēķina, izmantojot procedūru, kura sastāv no diviem posmiem un kura balstīta uz finanšu modeļiem, kas atspoguļo faktiskās un sagaidāmās naudas plūsmas un kas dod iespēju aprēķināt *IRR*. Pirmajā posmā bija nepieciešams noteikt likmes ceļa ēnnodevai, ko Polijas Republika maksās *AW*. Otrajā posmā – ne vēlāk kā 2007. gada 30. novembrī – bija paredzēta minēto likmju pārbaudīšana un – attiecīgā gadījumā – mainīšana.
11. Tādējādi pirmajā posmā ceļa ēnnodevas likmes tika noteiktas, balstoties uz šādiem trim finanšu modeļiem, kurus izklāstījusi *AW*:
 - pamatscenārija modelis atspoguļo *AW* finansiālo stāvokli tās kontu slēgšanas brīdī 2000. gadā un ietver pieņēmumu, ka ceļa nodeva faktiski tiks saņemta visā koncesijas līguma darbības laikā. *IRR* bija 10,62 %;
 - ceļa nodevas faktiskas saņemšanas modeli ir aprakstīts *AW* finansiālais stāvoklis, kādā tā atrastos no 2004. gada decembra, ja smagie kravas transportlīdzekļi nebūtu atbrīvoti no ceļa nodevas. *IRR* bija 10,77 %, un
 - modeli ar vinjeti ir aprakstīts *AW* finansiālais stāvoklis, kādā tā atrastos no 2005. gada jūnija, ja smagie kravas transportlīdzekļi būtu atbrīvoti no ceļa nodevas. Šajā modeli ieņēmumi sastāv no kompensācijas ceļa ēnnodevas veidā, kas maksājama par smagajiem kravas transportlīdzekļiem, un no faktiski saņemtās ceļa nodevas par pārējiem transportlīdzekļiem. Ceļa ēnnodevas likmes bija noteiktas maksimālajā ar koncesijas līgumu atļautajā apmērā. *IRR* bija 8,20 %.

- 12 Balstoties uz šiem finanšu modeļiem, *AW* parādīja, ka, pat piemērojot ceļa ēnnodevas maksimālās likmes, ceļa nodevas faktiskas saņemšanas modeļa *IRR* 10,77 % apmērā netiktu sasniegta. Šā iemesla dēļ tā ceļa ēnnodevas likmes noteica maksimālajā ar koncesijas līgumu atļautajā apmērā.
- 13 Tādējādi smagie kravas transportlīdzekļi, kuriem ir vinjete, no 2005. gada 1. septembra bija atbrīvoti no ceļa nodevām, un *AW* saņēma ikmēneša kompensāciju, kas aprēķināta, balstoties uz attiecīgo smago kravas transportlīdzekļu faktisko braucienu skaitu un ceļa ēnnodevas likmēm, par kurām panākta vienošanās.
- 14 Otrajā posmā līguma pusēm bija jāpārbauda smago kravas transportlīdzekļu satiksmes attīstība pēc ieviestā atbrīvojuma no ceļa nodevas un attiecīgi jāpielāgo ceļa ēnnodevas likmes, lai izvairītos no tā, ka kompensācijas maksājumi būtu pārmērīgi vai nepietiekami. *AW* bija jāiesniedz atjaunināts finanšu modelis (turpmāk tekstā – “pārbaudes modelis”), kurā atspoguļota minēto likmju ietekme uz koncesijas līguma finanšu pamatrādītājiem, tostarp *IRR*. Ja pārbaudes modeļa *IRR* izrādītos lielāks par ceļa nodevas faktiskas saņemšanas modeļa *IRR*, ceļa ēnnodevas likmes bija jāpārskata un jāsamazina, lai novērstu pārmērīgu peļņu. Turpretī, ja pārbaudes modeļa *IRR* izrādītos mazāks par ceļa nodevas faktiskas saņemšanas modeļa *IRR*, aplūkojamās likmes bija jāpārskata un jāpalielina.
- 15 *AW* pārbaudes modeli iesniedza 2007. gadā. Šajā modeli 2006. gada jūnijā *IRR* bija 9,20 %. Šim modelim pievienotais, *AW* sniegtais pārbaudes ziņojums liecināja, ka ceļa ēnnodevas likmes ir jāpaaugstina.
- 16 *Generalna Dyrekcja dróg krajowych i autostrad* (Valsts ceļu un lielceļu ģenerāldirekcija, Polija) ar 2007. gada 28. novembra vēstuli informēja *AW*, ka, ņemot vērā šaubas par 6. pielikuma vajadzībām izmantoto pieņēmumu precizitāti, tā nepiekrīt priekšlikumam pārskatīt ceļu ēnnodevas likmes. Neraugoties uz šo vēstuli, *AW* turpināja saņemt ar ceļu ēnnodevu saistītos ikmēneša maksājumus atbilstoši minētā pielikuma noteikumiem. Pēc tam, 2008. gada 13. novembrī, Polijas infrastruktūras ministrs paziņoja par šā pielikuma anulēšanu, citastarp norādot, ka to ir pieņēmis kļūdas pēc.
- 17 Kā norāda Polijas Republika, *AW* faktiskās ceļa nodevas modeli, izmantojot novecojušas prognozes par satiksmi un ieņēmumiem, bija pārvērtējusi *IRR*. *AW* esot izmantojusi pētījumu par satiksmi un ieņēmumiem, kuru 1999. gadā sagatavoja konsultāciju uzņēmums *Wilbur Smith Associates* (*WSA*) (turpmāk tekstā – “*WSA* 1999. gada pētījums”), lai gan bija pieejams arī jaunāks – 2004. gada jūnija pētījums (turpmāk tekstā – “*WSA* 2004. gada pētījums”). Kā teikts Polijas Infrastruktūras ministrijas pasūtītajā 2010. gada 24. septembra ziņojumā, ko sagatavoja sabiedrība *PricewaterhouseCoopers* (*PwC*) (turpmāk tekstā – “*PwC* ziņojums”), izmantojot pieņēmumus par satiksmi un ieņēmumiem no *WSA* 2004. gada pētījuma, nevis no *WSA* 1999. gada pētījuma, faktiskās ceļa nodevas modeļa *IRR* samazinājās no 10,77 % uz 7,42 %.
- 18 Polijas infrastruktūras ministra skatījumā *AW* kompensāciju ceļu ēnnodevas formā tādējādi esot ieturējusi pārmērīgā apmērā. Tā kā *AW* bija atteikusies atmaksāt Polijas Republikas pieprasīto pārmaksāto summu, minētais ministrs ierosināja tiesvedību ar mērķi atgūt šo pārmaksāto summu.
- 19 Vienlaikus *AW* vērsās šķīrējtiesā, apstrīdot atteikumu izpildīt 6. pielikumu. Šķīrējtiesa 2013. gada 20. marta nolēmumā (turpmāk tekstā – “šķīrējtiesas nolēmums”) lēma par labu *AW*, konstatējot, ka minētais pielikums ir spēkā un ka Polijas Republikai ir jāievēro šā pielikuma noteikumi. Ar *Sąd Okręgowy w Warszawie, I Wydział Cywilny* (Varšavas apgabaltiesas I civillietu palāta, Polija)

2018. gada 26. janvāra spriedumu tika noraidīta Polijas infrastruktūras ministra prasība atcelt šķērējuma nolēmumu. Šis spriedums tika pārsūdzēts apelācijas kārtībā *Sąd Apelacyjny w Warszawie* (Varšavas apelācijas tiesa, Polija).

- 20 Kompensēšanas sistēmas – ceļa ēnnodevas veidā – izmantošana beidzās 2011. gada 30. jūnijā, kad Polijas Republika ieviesa ceļa nodevas attālinātas samaksas sistēmu, kas aizstāja vinjetes.
- 21 Polijas Republika 2012. gada 31. augustā informēja Eiropas Komisiju par pasākumu, kura ietvaros *AW* piešķirta finansiāla kompensācija ceļu ēnnodevas formā par 2005. gada 28. jūlija likuma dēļ negūtajiem ieņēmumiem.
- 22 Komisija 2014. gada 20. septembrī nolēma sākt formālo izmeklēšanas procedūru attiecībā uz paziņoto pasākumu (turpmāk tekstā – “sākšanas lēmums”). Šis lēmums *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* tika publicēts 2014. gada 20. septembrī (OV 2014, C 328, 12. lpp.).
- 23 2017. gada 25. augustā Komisija pieņēma strīdīgo lēmumu.
- 24 Pirmām kārtām, attiecībā uz valsts atbalsta esamību Komisija atzina, ka *AW* ir tiesīga saņemt kompensāciju tādēļ, ka ar 2005. gada 28. jūlija likumu tika izdarīti grozījumi, kuri tai liedza iespēju saņemt ceļa nodevu par smagajiem kravas transportlīdzekļiem, bet, ja šāda kompensācija uzlabotu tās sagaidāmo finansiālo stāvokli, jo tā pārsniegtu kompensāciju, kas saistīta ar minētajā likumā paredzēto grozījumu tiešajām sekām, *AW* gūtu nepamatotu priekšrocību, kas uzskatāma par valsts atbalstu.
- 25 Attiecībā uz faktiski saņemtas ceļa nodevas modeli Komisija pauda uzskatu, ka *AW* esot bijis pienācīgi jāizmanto satiksmes un pašlaik pieejamo ieņēmumu prognozes, kas minētas *WSA* 2004. gada pētījumā. Tā konstatēja, ka salīdzinājumā ar *WSA* 1999. gada pētījumu *WSA* 2004. gada pētījums ietver datus, kas kopumā ir skaitliski mazāki attiecībā uz to transportlīdzekļu satiksmi, kuri ietilpst 2. un 3. kategorijā, kā arī faktiskās ceļa nodevas optimālas likmes, kas transportlīdzekļiem, kuri ietilpst 2.–4. kategorijā, kopumā ir zemākas. Tā pauda uzskatu, ka ceļa nodevas faktiskas saņemšanas modeļa, kas balstīts uz *WSA* 1999. gada pētījumu, izmantošanas rezultāts bija *IRR*, kas pārsniedz to, kādu tai bija tiesiski pamatoti sagaidīt laikā, kad ar 2005. gada 28. jūlija likumu tika izdarīti grozījumi, un ka līdz ar to tā esot saņēmusi pārmērīgu kompensāciju, proti, maksājumus par ceļa ēnnodevu.
- 26 Attiecībā uz ceļa ēnnodevas likmju pārbaudi Komisija pauda uzskatu, ka Polijas Republika bija uzņēmusies riskus saistībā ar satiksmes attīstību laikposmā no ceļa ēnnodevas sistēmas ieviešanas līdz 2007. gada pārbaudei. Tomēr tā piekrita šim pārbaudes mehānismam, tādēļ ka bija atļauts ceļa ēnnodevas likmes noteikt tādā līmenī, kas dotu iespēju izvairīties no pārmērīgas kompensācijas samaksas. Komisija arī norādīja, ka pārbaude bija veikta, beidzoties laikposmam, kas salīdzinājumā ar koncesijas līguma darbības ilgumu kopumā bija īss, tomēr pietiekams, lai līguma puses varētu apkopot nepieciešamos datus par faktisko satiksmi un, balstoties uz tiem, sagatavot ticamas satiksmes prognozes.
- 27 Attiecībā uz pārmaksātās summas aprēķinu Komisija pauda uzskatu, ka *PwC* atjauninātajā ceļa nodevas faktiskas saņemšanas modelī, ko pēdējā minētā izmantojusi savā ziņojumā (turpmāk tekstā – “*PwC* atjauninātais ceļa nodevas faktiskas saņemšanas modelis”), ir izmantotas satiksmes un ieņēmumu prognozes no *WSA* 2004. gada pētījuma un pareizi atspoguļotas prognozes, kas atjauninātas 2005. gada 28. jūlija likuma pieņemšanas dienā. Tā atzina, ka *IRR* 7,42 % apmērā *PwC* atjauninātajā ceļa nodevas faktiskas saņemšanas modelī varētu būt uzskatāms par *IRR*, kādu

AW varēja sagaidīt isi pirms grozījumiem, kas izdarīti ar šo likumu. Tā uzskatīja, ka, salīdzinājumā ar *IRR* 7,42 % apmērā *PwC* atjauninātajā ceļa nodevas faktiskas saņemšanas modeli, *IRR* 10,77 % apmērā, ko *AW* bija izmantojusi sarunās, ir pārmērīga. Tāpat tā norādīja, ka modeļa ar vinjeti *IRR* 8,20 % apmērā bija lielāka par 7,42 %.

- 28 Komisija konstatēja, ka, lai aprēķinātu pārmaksāto summu par laikposmu pirms pārbaudes, proti, no 2005. gada septembra līdz 2007. gada oktobrim, *PwC* bija izmantojusi modeli ar vinjeti, lai pārrēķinātu ceļa ēnnodevas likmes, kādas būtu bijis jāpiemēro no 2005. gada septembra, lai sasniegtu *IRR* 7,42 % apmērā. Tā norādīja, ka kompensācijas apmērs, kas noteikts, balstoties uz pārrēķinātajām ceļa ēnnodevas likmēm, tika salīdzināts ar faktiski par labu *AW* veiktajiem maksājumiem. Tā uzskatīja, ka par šo laikposmu pārmaksātā summa sasniedza apmēram 64,7 miljonus euro.
- 29 Komisija konstatēja, ka, lai aprēķinātu pārmaksāto summu par laikposmu pēc pārbaudes, proti, no 2007. gada novembra līdz 2011. gada jūnijam, *PwC* bija izmantojusi pārbaudes modeli, lai pārrēķinātu ceļa ēnnodevas likmes ar nolūku sasniegt *IRR* 7,42 % apmērā. Tā norādīja, ka kompensācijas apmērs, kas noteikts, balstoties uz pārrēķinātajām ceļa ēnnodevas likmēm, tika salīdzināts ar faktiski par labu *AW* veiktajiem maksājumiem. Tā uzskatīja, ka par šo laikposmu pārmaksātā summa sasniedza apmēram 159 miljonus euro.
- 30 Attiecībā uz *AW* argumentu, ka privātā ieguldītāja kritērijs tirgus ekonomikas apstākļos ir izpildīts, Komisija atbildēja noliedzoši.
- 31 Otrām kārtām, Komisija puda uzskatu, ka, tā kā kompensācija *AW* rīcībā tika nodota pirms šā pasākuma paziņošanas Komisijai, Polijas Republika nebija ievērojusi LESD 108. panta 3. punktā noteikto aizliegumu un ka līdz ar to piešķirtais atbalsts ir nelikumīgs. Turklāt tā secināja, ka šis atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu un ka līdz ar to tas ir jāatgūst, lai atjaunotu stāvokli, kāds tirgū pastāvēja pirms tā piešķiršanas.

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

- 32 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2017. gada 28. novembrī, *AW* cēla prasību atcelt strīdīgo lēmumu.
- 33 Šīs prasības pamatošanai *AW* būtībā izvirzīja sešus pamatus, ar kuriem tiek apgalvots, ka, pirmkārt, nav ievērotas tiesības iesaistīties administratīvajā procesā, otrkārt, ir pārkāpts LESD 107. panta 1. punkts, jo, lai novērtētu, vai pastāv saimnieciska priekšrocība, ir izmantots kļūdainais kritērijs un šis kritērijs ir piemērots acīmredzami kļūdaini, treškārt, ir pārkāpts LESD 107. panta 1. punkts, jo nepareizi piemērots privātā ieguldītāja kritērijs un nav norādīts pietiekams pamatojums, ceturtkārt, Komisija secinājumu par atbalsta nesaderīgumu ir balstījusi uz kļūdainiem apsvērumiem, piektkārt, valsts atbalsta apmēra aprēķināšanā ir pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā un, sestkārt, strīdīgajam lēmumam trūkst pamatojuma.
- 34 Ar pārsūdzēto spriedumu Vispārējā tiesa prasību kopumā noraidīja.

Lietas dalībnieku prasījumi Tiesā

- 35 *AW* prasījumi Tiesai ir šādi:
- atcelt pārsūdzēto spriedumu,
 - atcelt strīdīgo lēmumu vai nodot lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, un
 - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 36 Komisija lūdz Tiesu noraidīt apelācijas sūdzību un piespriest *AW* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par apelācijas sūdzību

- 37 Apelācijas sūdzības pamatošanai *AW* izvirza četrus pamatus.

Par pirmo pamatu

- 38 Ar pirmo pamatu – saistībā ar *AW* procesuālajām tiesībām – tiek apgalvots par tiesību kļūdu, pierādījumu sagrozīšanu un pamatojuma trūkumu. Tā kā Komisija šai *AW* argumentācijai nepiekrīt, tā arī ierosina Tiesai šo pamatu noraidīt un veikt pamatojuma aizstāšanu.

Lietas dalībnieku argumentācija

– Par *AW* argumentāciju apelācijas tiesvedībā

- 39 *AW* uzskata, ka pārsūdzētā sprieduma 60. punktā Vispārējā tiesa ir pamatoti nospriedusi, ka Komisija nebija to iesaistījusi administratīvajā procesā pienācīgā mērā un ka tas ir uzskatāms par būtisku formas prasību pārkāpumu, kam pašam par sevi bija jāizraisa strīdīgā lēmuma atcelšana. Turpretī minētā sprieduma 61. punktā tā esot kļūdaini atzinusi, ka šā lēmuma atcelšanas vajadzībām esot bijis jākonstatē – ja tāda neiesaistīšana nebūtu notikusi, Komisijas izvēlētais juridiskais vērtējums būtu bijis citāds. Tādējādi Vispārējā tiesa esot izmantojusi kļūdainu juridisko kritēriju un līdz ar to pieļāvusi tiesību kļūdu. Turklāt Vispārējās tiesas argumentācija minētā sprieduma 63., 64., 67. un 68. punktā neesot pienācīga, esot pretrunīga un izrietot no pierādījumu sagrozīšanas.
- 40 Šajā ziņā *AW* vispirms norāda, ka sāksanas lēmuma 76.–78. apsvērumā ir teikts, ka ceļa ēnnodeva tiek aprēķināta, balstoties uz visjaunākajām satiksmes prognozēm, un ka Komisija bija norādījusi, ka WSA 2004. gada pētījums ir visjaunākais pētījums. Taču apsvērumos attiecībā uz sāksanas lēmumu *AW* esot norādījusi, ka visjaunākais ir 2005. gadā veiktais sabiedrības *Faber Maunsell* pētījums (turpmāk tekstā – “*FM* 2005. gada pētījums”). Komisija un Polijas Republika šā pētījuma nozīmīgumu esot apspriedušas laikposmā, kurā Vispārējā tiesa secināja, ka Komisijai būtu bijusi no jauna jādod *AW* iespēja sniegt savus apsvērumus. Ja *AW* būtu varējusi sniegt pierādījumus par to, ka pretēji tam, ko Komisija uzskatīja pēc šīs saziņas, minētais pētījums ir izmantojams, Komisijai būtu bijis jāņem vērā visjaunākajā pētījumā minētais *IRR* līmenis īsi pirms grozījumiem, kas izdarīti ar 2005. gada 28. jūlija likumu (turpmāk tekstā – “faktiskās ceļa nodevas *IRR*”), ko tādēļ būtu bijis iespējams noteikt 8,2 % apmērā vai virs šīs likmes, lai gan nebūtu bijis nedz priekšrocības, nedz valsts atbalsta un tiesvedības iznākums būtu bijis citāds.

- 41 Turpinot, pārsūdzētā sprieduma 67. punktā Vispārējā tiesa esot sagrozījusi *AW* argumentāciju, kurā īstenībā runa esot bijusi par to, ka pēdējai minētajai nebija iespējams sniegt savus apsvērumus par Polijas Republikas argumentiem. Turklāt, ja šis punkts būtu jāsaprot tādējādi, ka Komisijas argumentācijā nebija ņemts vērā *FM* 2005. gada pētījums, būtu uzskatāms, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi strīdīgā lēmuma saturu un nonākusi pretrunā sev, ņemot vērā tās atzinumu, ka Komisija ir izmantojusi visjaunākos datus. Turpretim, ja minētais punkts būtu jāsaprot tādējādi, ka saistībā ar *AW* procesuālajām tiesībām ir jāizdara vispārīgs nošķirums starp Komisijas “apstiprinošiem apliecinājumiem” (*WSA* 2004. gada pētījums ir “visjaunākais” pētījums) un “noliedzošiem apliecinājumiem” (*FM* 2005. gada pētījums ir jānoraida), būtu uzskatāms, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu.
- 42 Visbeidzot, tiesvedības iznākums būtu bijis citāds arī tad, ja *AW* būtu bijis iespējams sniegt savus apsvērumus par 6. pielikumā paredzētās ceļa ēnnodevas sistēmas apgalvoto īstermiņa darbību, citastarp norādot uz to, ka šis apsvērums ir pretrunā šā pielikuma 4. pantam. Lai gan strīdīgajā lēmumā šis apsvērums nav minēts, tomēr Komisija uz to esot norādījusi tiesvedībā pirmajā instancē un uzsvērusi, ka, tā kā tiek apgalvots, ka 6. pielikumā paredzētā ceļa ēnnodevas sistēma darbojas tikai īstermiņā, inflācijas risks vai valūtu maiņas kursa risks ir ierobežots. Tomēr, tā kā Komisija šajā ziņā tiesas sēdē Vispārējā tiesā nebija izvirzījusi nevienu citu apsvērumu, esot uzskatāms, ka tā tādu pašu apsvērumu jau bija izvirzījusi administratīvā procesa stadijā.
- 43 Vispirms Komisija norāda, ka *AW* apsvērums – ka iesaistīšana administratīvajā procesā ir būtisks procedūras noteikums – izriet no pārsūdzētā sprieduma kļūdainas interpretācijas. Turklāt atšķirībā no būtiskas formas prasības, ka ieinteresētās personas ir jāuzaicina sniegt apsvērumus, publicējot lēmumu par formālās izmeklēšanas procedūras sākšanu, ieinteresētās personas tiesības tikt pienācīgi iesaistītai administratīvajā procesā esot uzskatāmas nevis par šādu būtisku formas prasību, bet subjektīvām tiesībām, kuru apjoms var būt atkarīgs no ieinteresētās personas konkrētās situācijas un konkrētās lietas apstākļiem. Līdz ar to, ja apstāklis, ka atbalsta saņēmējam nav bijis iespējams no jauna sniegt savus apsvērumus, būtu jāuzskata par procesuālo noteikumu pārkāpumu, lai gan šajā lietā tas tā nav, Komisija norāda, ka pārsūdzētā sprieduma 61. un nākamajos punktos Vispārējā tiesa ir izmantojusi pareizu kritēriju.
- 44 Attiecībā uz *AW* argumentāciju, kas kopsavilkuma veidā izklāstīta šā sprieduma 40. punktā, Komisija norāda, ka *AW* ierosina nevis atšķirīgu juridisku argumentāciju, bet vienkārši atšķirīgu iznākumu, balstoties uz citu skaitlisko datu izmantošanu, veicot tos pašus aprēķinus, un ar to nevarot pierādīt, ka Vispārējā tiesa būtu acīmredzami sagrozījusi pierādījumus. Tādējādi *AW* apgalvojot, ka, ja tā būtu tikusi iesaistīta notikušajā informācijas apmaiņā ar Polijas Republiku, Komisijas veiktā izvērtējuma rezultāts būtu bijis citāds. Komisija uzskata, ka īstenībā ar šo argumentu ir paredzēts iebilst pret faktisko apstākļu novērtējumu, bet apelācijas stadijā tas neietilpst Tiesas kompetencē.
- 45 Attiecībā uz *AW* argumentāciju, kas kopsavilkuma veidā izklāstīta šā sprieduma 41. un 42. punktā, Komisija atgādina, ka nav nepieciešams, lai pārsūdzētā sprieduma pamatojumā viens pēc otra tiktu aplūkoti visi Vispārējā tiesā izvirzītie argumenti, ka pārmetums par to, ka nav minēts elements, uz ko nav norādījusi prasītāja, nav uzskatāms par derīgu pamatu un ka līdz ar to šā sprieduma 41. un 42. punktā kopsavilkuma veidā izklāstītie apgalvojumi neattiecas uz lietu. Turklāt Komisija norāda – *AW* atzīstot, ka strīdīgajā lēmumā nav minēts, ka 6. pielikumā paredzētajai ceļa ēnnodevas sistēmai esot īstermiņa darbība. Šajā ziņā Vispārējā tiesa esot vienkārši secinājusi, ka *AW* arguments par procesuālajām tiesībām nebija iedarbīgs, tādēļ ka punkts, uz kura pamata tā norādīja uz tiesībām tikt uzklaustītai, nebija iekļauts strīdīgā lēmuma pamatojumā.

- 46 Polijas Republika apgalvo, ka pretēji tam, ko apgalvo *AW*, tai pēc sāksanas lēmuma publicēšanas ir bijis iespējams sniegt rakstveida un mutvārdu apsvērumus ar 2015. gada 27. janvārī Komisijai iesniegto vēstuli un 2015. gada 24. novembrī un 2017. gada 21. martā notikušajās sanāksmēs ar šo iestādi. Šajā ziņā tā uzsver, ka, ņemot vērā apstākli, ka atbalsta saņēmēji ir tiesvedībā ieinteresētās puses un nevar patstāvīgi pārsūdzēt Komisijas rīcību administratīvā procesa gaitā, ka sāksanas lēmumā nav izdarītas kļūdas, kuras būtu nepieciešams labot, un ka Polijas Republika formālās izmeklēšanas procedūras laikā nav sniegusi jaunus pierādījumus, Komisija esot devusi *AW* iespēju sniegt savus apsvērumus un tas pārsniedzot tās pienākumus. Konkrētāk, *AW* esot varējusi komentēt *FM* 2005. gada pētījuma nozīmīgumu un ietekmi uz *IRR* aprēķināšanas metodi, kad tā to iesniegusi Komisijai, tomēr tā esot izvēlējusies gan Komisijā, gan Vispārējā tiesā atsaukties uz *WSA* 1999. gada pētījumu.

– Par Komisijas lūgumu aizstāt pamatojumu

- 47 Komisija uzskata, ka pārsūdzētā sprieduma 58.–60. punktā iekļautā argumentācija juridiskā ziņā ir kļūdaina, jo, būdama aplūkojamā atbalsta saņēmēja, *AW* ir “ieinteresētā” puse [persona] LESD 108. panta 2. punkta izpratnē, kas saskaņā ar judikatūru nevar atsaukties uz tiesībām uz aizstāvību, nevar piedalīties sacīkstes principam atbilstošās debatēs ar Komisiju, kā to var dalībvalstis, un tai ir tikai tiesības tikt pienācīgi – atkarībā no konkrētās lietas apstākļiem – iesaistītai administratīvajā procesā. Taču Vispārējā tiesa šo judikatūru neesot ievērojusi, nospiezdama, ka Komisijai *AW* bija jādod jauna iespēja sniegt apsvērumus.
- 48 Proti, pēc tam, kad pārsūdzētā sprieduma 63. punktā Vispārējā tiesa konstatēja, ka sāksanas lēmums ļāva *AW* izmantot tiesības sniegt apsvērumus, tai esot bijis jāatzīst, ka konkrētās lietas apstākļos Komisijai nav pienākuma veikt papildu darbības. Konkrētāk, *AW* un Polijas Republikas interešu atšķirības nevarot attaisnot to, ka *AW* tiek piešķirtas tiesības, kas būtu līdzīgas šīs dalībvalsts tiesībām. Tāpat neesot tā, ka ar Polijas Republiku notikušās informācijas apmaiņas ilgums vai intensitāte būtu bijusi neparasta, un katrā ziņā tas neattaisnojot papildu tiesību piešķiršanu *AW*. Taču, uzskatīdama, ka Komisijai bija jāpiešķir *AW* tiesības komentēt šīs dalībvalsts apsvērumus, Vispārējā tiesa būtībā tai esot piešķirusi tiesības piedalīties sacīkstes principam atbilstošās debatēs un esot sagrozījusi procedūru, kas paredz, ka vienīgi dalībvalstij tiek dota iespēja komentēt informāciju, ko sniegušas pārējās ieinteresētās personas.
- 49 *AW* apgalvo, ka Komisija nenorāda uz tiesību kļūdu, bet, nenorādot uz sagrozīšanu, tikai iebilst pret Vispārējās tiesas vērtējumu par faktiem, saskaņā ar kuru konkrētajos lietas apstākļos bija nepieciešams dot *AW* iespēju sniegt papildu apsvērumus. Tā kā šā vērtējuma pārbaude neietilpst Tiesas kompetencē un tā kā atbildētājas nav lūgušas lietas nodošanu atpakaļ Vispārējai tiesai, Komisijas lūgums esot nepieņemams un tā rezultātā Tiesa spriestu, pārsniedzot prasījuma robežas. Turklāt Komisija esot atsevišķi aplūkojusi dažādos faktorus, bet Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 58. punktā attiecīgās lietas konkrētos apstākļus esot aplūkojusi kopumā. Vispārējā tiesa arī neesot atzinusi, ka būtu bijis nepieciešams dot *AW* iespēju sniegt savus apsvērumus par visu nosūtīto informāciju un vienkārša papildu apsvērumu sniegšana, ņemot vērā, piemēram, to, ka trūkst pilnīgas zināšanas par lietas materiāliem, nebūtu līdzvērtīga sacīkstes principam atbilstošām debatēm, nedz arī atbilstu dalībvalstīm piešķirtajām tiesībām attiecīgajā jomā.

Tiesas vērtējums

- 50 Pirmām kārtām, attiecībā uz argumentāciju, kas kopsavilkuma veidā izklāstīta šā sprieduma 40. un 41. punktā un ar ko tiek apgalvots par pierādījumu sagrozīšanu un pamatojuma trūkumu, ir jāatgādina, ka apelācijas tiesvedībā Tiesas veiktās pārbaudes priekšmets ir, piemēram, pārbaudīt to, vai Vispārējā tiesa ir sniegusi juridiskā ziņā pietiekamas atbildes uz prasītāja izvirzītajiem argumentiem (spriedums, 2014. gada 22. oktobris, *British Telecommunications*/Komisija, C-620/13 P, nav publicēts, EU:C:2014:2309, 55. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 51 Pārsūdzētā sprieduma 60. punktā Vispārējā tiesa ir atzinusi, ka konkrētajos, minētā sprieduma 58. punktā atgādinātajos, apstākļos Komisijai bija vēlreiz jādod *AW* iespēja sniegt savus apsvērumus.
- 52 Pārsūdzētā sprieduma 61. punktā Vispārējā tiesa ir paudusi uzskatu, ka apstāklis, ka pēc tam, kad bija pieņemts lēmums par procedūras sākšanu, Komisija prasītāju neiesaistīja informācijas apmaiņā ar Polijas Republiku, lai cik nožēlojams tas arī nebūtu, nevar izraisīt apstrīdētā lēmuma atcelšanu, jo konkrētajos lietās apstākļos, ja tāda neiesaistīšana nebūtu pieļauta, Komisijas izvēlētais juridiskais vērtējums nupat minētajā lēmumā nevarēja būt citāds.
- 53 Šajā ziņā minētā sprieduma 67. punktā Vispārējā tiesa ir precizējusi, ka “prasītājas arguments, ar ko tiek apgalvots, ka sākšanas lēmumā – atšķirībā no [strīdīgā] lēmuma – nav minēts [*FM* 2005. gada] pētījums, [nevarēja tikt] atbalstīts[, jo], lai gan Komisija uz šo pētījumu ir atsaukusies [strīdīgā] lēmuma 138. apsvērumā, tā to darījusi vienīgi tālab, lai atzītu, ka minētais pētījums nevar tikt izmantots projekta *IRR* aprēķināšanai”. Tā piebilst, ka Komisija tādējādi ir “tikai noraidījusi – kā nenožīmīgu – pētījumu, ko savos apsvērumos izmantojusi pati prasītāja, [un ka] šādos apstākļos nevar Komisijai pārvest, ka tā šo [*FM* 2005. gada] pētījumu nav minējusi sākšanas lēmumā”.
- 54 Tādējādi ar šo 67. punktu bija paredzēts atbildēt uz argumentāciju, kas iekļauta prasības pieteikuma 39. punktā pirmās instances tiesvedībā, kas formulēts šādi:
- “[...] ja prasītāja būtu tikusi informēta par Komisijas viedokli, ka [*FM*] 2005. gada pētījums nav ticams [...], jo to bija paredzēts balstīt tikai uz satiksmes prognozēm, nevis uz ieņēmumu prognozēm, prasītāja būtu varējusi pierādīt, ka šis apgalvojums ir acīmredzami kļūdainš. Nevar izslēgt, ka Komisijai tad būtu bijis cits viedoklis par [*FM*] 2005. gada pētījuma lomu, kas būtu ietekmējis tās vērtējumu kopumā. Tāpat, ja prasītāja būtu zinājusi, ka Komisija piekrita izmaiņām *PwC* izstrādātajos finanšu modeļos (modeļi, kurus Komisija pirms sākšanas lēmuma nav varējusi atvērt), tā būtu mēģinājusi šo lēmumu atspēkot. Tā kā Komisija uzskatīja, ka *PwC* ziņojums ir ļoti svarīgs, argumenti, kas grauj šā ziņojuma ticamību, spēj ietekmēt Komisijas izmeklēšanas iznākumu.”
- 55 No pārsūdzētā sprieduma 67. punkta interpretācijas – kopsakarā ar prasības pieteikuma pirmās instances tiesvedībā 39. punktu – kā minēts šā sprieduma 53. un 54. punktā, izriet, ka *AW* Tiesā ir pamatoti apgalvojusi, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi tās argumentāciju, kurā runa bija par to, ka tai nav iespējams sniegt apsvērumus par Polijas Republikas argumentiem. Konkrētāk, *AW* ir apgalvojusi, ka, ja tai būtu bijusi šāda iespēja, tā būtu varējusi pierādīt, ka *FM* 2005. gada pētījums bija izmantojams un nozīmīgs.

- 56 Tomēr, tā kā pārsūdzētā sprieduma 60. un 61. punktā Vispārējā tiesa ir atzinusi, ka, no vienas puses, Komisijai būtu vajadzējis dot *AW* iespēju sniegt apsvērumus un, no otras puses, strīdīgajā lēmumā izmantotais Komisijas juridiskais vērtējums nebūtu nevarēja būt citāds, tā nevarēja neieņemt konkrētu nostāju par šā sprieduma 54. punktā atgādināto argumentu. Šādos apstākļos ir uzskatāms, ka šajā ziņā Vispārējās tiesas spriedumā nav norādīts pietiekams pamatojums.
- 57 Līdz ar to, lai gan nav nepieciešams pārbaudīt, vai pārsūdzētā sprieduma 67. punktā ietvertā Vispārējās tiesas argumentācija izriet no pierādījumu sagrozīšanas, nākas konstatēt, ka šajā punktā ir pieļauta tiesību kļūda.
- 58 Tomēr saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, ja Vispārējās tiesas nolēmuma motīvu daļā atklājas Savienības tiesību pārkāpums, bet tā rezolutīvā daļa, šķiet, ir balstīta uz citu tiesisko pamatojumu, šāds pārkāpums nevar būt pamats šā nolēmuma atcelšanai un ir jāveic argumentu aizstāšana (spriedums, 2018. gada 6. novembris, *Scuola Elementare Maria Montessori*/Komisija, Komisija/*Scuola Elementare Maria Montessori* un Komisija/*Ferracci*, no C-622/16 P līdz C-624/16 P, EU:C:2018:873, 48. punkts).
- 59 Šādos apstākļos ir jāizvērtē Komisijas lūgums par pamatojuma aizstāšanu, ar kuru šī iestāde norāda – pretēji tam, ko apgalvo *AW* –, ka Vispārējā tiesa ir izdarījusi tiesību kļūdu, uzskatīdama, ka administratīvajā procesā *AW* bija jādod iespēja tikt uzklausītai otrreiz.
- 60 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka valsts atbalsta kontroles procedūra, ņemot vērā tās vispārējo saturu, tomēr ir procedūra, kuru sāk pret dalībvalsti, kas ir atbildīga par atbalsta piešķiršanu, ņemot vērā tās pienākumus saskaņā ar Savienības tiesībām. Lai ievērotu tiesības uz aizstāvību gadījumā, ja dalībvalstij nav dota iespēja komentēt noteiktu informāciju, Komisija nevar to iekļaut savā lēmumā pret šo dalībvalsti (spriedums, 2020. gada 11. marts, Komisija/*Gmina Miasto Gdynia* un *Port Lotniczy Gdynia Kosakowo*, C-56/18 P, EU:C:2020:192, 73. punkts).
- 61 Tāpat saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru potenciālie valsts atbalsta saņēmēji uzņēmumi tiek uzskatīti par ieinteresētajām pusēm un Komisijai LESD 108. panta 2. punktā paredzētajā pārbaudes stadijā ir jāaicina tās iesniegt savus apsvērumus (spriedums, 2020. gada 11. marts, Komisija/*Gmina Miasto Gdynia* un *Port Lotniczy Gdynia Kosakowo*, C-56/18 P, EU:C:2020:192, 70. punkts).
- 62 Lai gan šīs ieinteresētās personas nevar atsaukties uz tiesībām uz aizstāvību, tām tomēr ir tiesības tikt atbilstošā apmērā iesaistītām Komisijas īstenotajā administratīvajā procesā, ņemot vērā lietas apstākļus (spriedums, 2020. gada 11. marts, Komisija/*Gmina Miasto Gdynia* un *Port Lotniczy Gdynia Kosakowo*, C-56/18 P, EU:C:2020:192, 71. punkts).
- 63 Proti, no LESD 108. panta 2. punkta izriet, ka, tiklīdz Komisija nolemj sākt formālo pārbaudes procedūru par atbalsta projektu, tai ir jādod iespēja ieinteresētajām personām, kuru starpā ir arī viens vai vairāki attiecīgie uzņēmumi, iesniegt savus apsvērumus. Šai normai ir būtiskas formālas prasības raksturs (spriedums, 2008. gada 11. decembris, Komisija/*Freistaat Sachsen*, C-334/07 P, EU:C:2008:709, 55. punkts).
- 64 Šajā ziņā Tiesa, piemērojot LESD 108. panta 2. punktu, ir nospriedusi, ka paziņojuma publicēšana *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ir piemērots līdzeklis, lai paziņotu visām ieinteresētajām personām par procedūras sākšanu. Šī paziņojuma mērķis ir iegūt no tām jebkādu informāciju, kas palīdzētu Komisijai noskaidrot, kā rīkoties nākotnē. Šāda procedūra sniedz arī citām dalībvalstīm

un ieinteresētajām personām garantiju, ka tās tiks uzklauskas (spriedums, 2020. gada 11. marts, Komisija/*Gmina Miasto Gdynia* un *Port Lotniczy Gdynia Kosakowo*, C-56/18 P, EU:C:2020:192, 72. punkts).

- 65 Valsts atbalsta kontroles procedūrā ieinteresētajām personām, izņemot attiecīgo dalībvalsti, ir tikai šā sprieduma iepriekšējā punktā atgādinātā loma un šajā ziņā tās pašas nevar iesaistīties tādās debatēs, kas balstītas uz sacīkstes principu, ar Komisiju, kādās var piedalīties minētā dalībvalsts (spriedums, 2020. gada 11. marts, Komisija/*Gmina Miasto Gdynia* un *Port Lotniczy Gdynia Kosakowo*, C-56/18 P, EU:C:2020:192, 74. punkts).
- 66 Turklāt Tiesa ir precizējusi, ka, ja tiesiskais režīms, saskaņā ar kuru dalībvalsts veica paziņošanu par plānoto atbalstu, mainās, pirms Komisija pieņem lēmumu, tai, lai pieņemtu lēmumu, ir pienākums atbilstoši jaunajām normām pieprasīt ieinteresētajām personām izteikt viedokli par šī atbalsta saderību ar jaunajām normām. Tas tā nav tikai tad, ja jaunais tiesiskais režīms neietver būtiskus grozījumus salīdzinājumā ar iepriekš spēkā esošo (spriedums, 2008. gada 11. decembris, Komisija/*Freistaat Sachsen*, C-334/07 P, EU:C:2008:709, 56. punkts).
- 67 Tomēr procedūras pārkāpums var izraisīt lēmuma pilnīgu vai daļēju atcelšanu tikai tad, ja tiek konstatēts, ka šāda pārkāpuma neesamības gadījumā apstrīdētajam lēmumam varētu būt bijis atšķirīgs saturs (spriedums, 2020. gada 11. marts, Komisija/*Gmina Miasto Gdynia* un *Port Lotniczy Gdynia Kosakowo*, C-56/18 P, EU:C:2020:192, 80. punkts).
- 68 Šajā ziņā Tiesa jau ir nospriedusi, ka, runājot par ieinteresēto personu procesuālajām tiesībām, ja pēc tam, kad Komisija ieinteresētajām personām ir devusi iespēju iesniegt apsvērumus, un pirms Komisija ir pieņēmusi lēmumu attiecībā uz atbalsta projektu, notiek izmaiņas tiesiskajā režīmā un ja Komisija pamato šo lēmumu ar jauno tiesisko režīmu, neuzaicinot šīs personas iesniegt apsvērumus par to, tas vien, ka pastāv atšķirības starp tiesisko režīmu, par kuru minētajiem lietas dalībniekiem tika dota iespēja iesniegt apsvērumus, un režīmu, uz kuru tika balstīts šis lēmums, pats par sevi nevar izraisīt šī lēmuma atcelšanu. Proti, pat ja attiecīgie tiesiskie režīmi būtu mainījušies, rodas jautājums, vai, ņemot vērā šo režīmu tiesību normas, kurām ir nozīme šajā lietā, minētās izmaiņas varēja mainīt apstrīdētā Komisijas lēmuma saturu (spriedums, 2020. gada 11. marts, Komisija/*Gmina Miasto Gdynia* un *Port Lotniczy Gdynia Kosakowo*, C-56/18 P, EU:C:2020:192, 81. punkts).
- 69 No šīs judikatūras citastarp izriet, ka tas, ka Komisija neuzaicināja ieinteresētās personas sniegt apsvērumus par tādām izmaiņām tiesiskajā regulējumā kā ar valsts atbalstu saistītā administratīvā procesa norises laikā spēkā stājušās pamatnostādnes, kuras šī iestāde ir paredzējusi piemērot lēmumā par šā procesa pabeigšanu, nav uzskatāms par būtisku formas prasību pārkāpumu.
- 70 Kā pamatoti apgalvo Komisija, šī argumentācija vēl jo vairāk attiecas uz šo gadījumu, ņemot vērā, ka aplūkojamā atbalsta saņēmējam netika atļauts paust nostāju par attiecīgās dalībvalsts apsvērumiem attiecībā uz šā saņēmēja sniegto informāciju.
- 71 Turklāt, lai gan – kā atzīst Komisija – var būt apstākļi, kuros no konstatējuma par jauniem vai citādiem faktiem – salīdzinājumā ar sākšanas lēmumā minētajiem – vai arī būtiskiem grozījumiem nozīmīgajā tiesiskajā regulējumā var izrietēt ieinteresēto personu pienākums iesaistīties vairāk, pat ar prasību, lai tiktu publicēts papildu vai izlabots sākšanas lēmums, šķiet, ka šajā lietā nav runas ne par vienu no šīm situācijām.

- 72 Konkrētāk, pārsūdzētā sprieduma 58. un 59. punktā Vispārējās tiesas minētie apstākļi nav pietiekami, lai pierādītu Komisijas pienākumu dot *AW* iespēju komentēt Polijas Republikas apsvērumus, un tas būtu pielīdzināms sacīkstes principam atbilstošām debatēm ar šo dalībvalsti Komisijā.
- 73 Otrām kārtām, kā izriet no šā sprieduma iepriekšējā punktā izdarītā konstatējuma, ka konkrētās lietas apstākļi nav pietiekami, lai pierādītu Komisijas pienākumu dot *AW* iespēju komentēt Polijas Republikas apsvērumus, *AW* argumentācija, kas kopsavilkuma veidā izklāstīta šā sprieduma 39. un 42. punktā un ar ko tiek apgalvots par tiesību kļūdu, ir jānoraida kā neiedarbīga.
- 74 Ja šāds pienākums nav pierādīts – kā tas ir šajā gadījumā –, nākas konstatēt, ka nerodas jautājums, vai Komisijas izmantotais juridiskais vērtējums varētu būt citāds, ja būtu tikusi dota iespēja komentēt attiecīgās dalībvalsts apsvērumus.
- 75 Turklāt no šā sprieduma 67. punktā atgādinātās judikatūras izriet, ka – pretēji tam, ko apgalvo *AW*, – Vispārējās tiesas izmantotais juridiskais kritērijs pats par sevi nav kļūdainš.
- 76 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, ir jāpieņem Komisijas lūgums par pamatojuma aizstāšanu, bet pirmais apelācijas sūdzības pamats ir jānoraida.

Par otro un trešo pamatu

- 77 Otrais pamats – saistībā ar privātā ieguldītāja kritēriju – sastāv no četrām daļām.
- 78 Trešais pamats – saistībā ar saimnieciskas priekšrocības esamību – sastāv no divām daļām.

Par otrā pamata pirmo daļu un trešā pamata pirmo daļu

- 79 Ar otrā pamata pirmo daļu attiecībā uz inflācijas un valūtas maiņas kursa riskiem *AW* apgalvo, ka Vispārējā tiesa nav ievērojusi privātā ieguldītāja kritēriju, ka tā ir aizstājusi strīdīgā lēmuma pamatojumu ar savējo un ka tā ir apvērsusi pierādīšanas pienākumu.
- 80 Ar trešā pamata pirmo daļu attiecībā uz šo risku nodošanas nozīmīgumu *AW* norāda uz šā kritērija nepareizu piemērošanu, novērtējot, vai pastāv saimnieciska priekšrocība, vai ir notikusi strīdīgā lēmuma pamatojuma aizstāšana un pierādīšanas pienākuma apvēršana un vai trūkst pamatojuma.

– Lietas dalībnieku argumentācija

- 81 Saistībā ar otrā pamata pirmo daļu *AW* atgādina, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 110.–112. un 170. punktā ir nospriedusi, ka Komisija bija pamatoti uzskatījusi, ka hipotētisks privātais ieguldītājs nebūtu ņēmis vērā tādu valūtas maiņas kursa un inflācijas risku nodošanu, uz kuriem *AW* norādījusi administratīvajā procesā, tādēļ ka līguma puses tos nav apspriedušas un ar tiem saistītie trūkumi no *AW* skatpunkta vai pat no tiem izrietošās priekšrocības Polijas Republikai nebija pierādīti.

- 82 Tomēr, tādējādi ierobežojusi pārbaudi, paredzot vienīgi tos variantus, kurus līguma puses iekļāvušas 6. pielikumā, Vispārējā tiesa neesot ievērojusi, ka privātā ieguldītāja kritērija pārbaudē ir jāapsver visi varianti, kurus šādā situācijā būtu saprātīgi paredzējis kāds privātais ekonomikas dalībnieks. Turklāt, lai gan līgumā, protams, ir izklāstīta līguma pušu galīgā nostāja, principā tajā neesot izklāstīti visi apsvērumi, kuru dēļ tās to ir noslēgušas. Šajā lietā lietas materiālos iekļautie pierādījumi pierādot, ka līguma puses to esot pārdomājušas ar ekspertu palīdzību un spēj izprast ceļa ēnnodevas likmju griestu ietekmi, kā arī atšķirības starp ceļa ēnnodevas sistēmu un faktiskas ceļa nodevas sistēmu. No lietas materiāliem arī izrietot, ka šie griesti bija paredzēti tā 6. pielikumā un 1. pielikuma 4. punkta priekšpēdējā daļā. Tādējādi esot uzskatāms, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi šos pierādījumus, jo aplūkojamā līguma puses principā apspriež līguma noteikumu.
- 83 Nosprieždama, ka Komisijai nebija pienākuma izvērtēt risku nodošanu – tādēļ ka šie riski nebija pierādīti –, Vispārējā tiesa esot apvērsumi pierādīšanas pienākumu, jo Komisijai esot bijis jāpierāda, ka atbalsta saņēmējs acīmredzot nebūtu ieguvis salīdzināmus atvieglojumus no hipotētiska privātā ieguldītāja, un ka šajā ziņā tai ir jāņem vērā jebkura informācija, kas varētu būtiski ietekmēt tāda vidēji piesardzīga un rūpīga privātā ekonomikas dalībnieka lēmumu pieņemšanas procesu, kurš atrodas situācijā, kas ir vistuvākā iespējamā attiecīgās dalībvalsts situācijai. Līdz ar to Komisijai esot bijis pienākums pierādīt, ka privātais ieguldītājs *a priori* nebūtu uzskatījis, ka aplūkojamā informācija ir nozīmīga.
- 84 AW uzskata, ka tātad Vispārējās tiesas ziņā bija konstatēt, vai Komisija bija ņēmusi vērā visu pieejamo informāciju un vai strīdīgā lēmuma pamatojums ietver pārbaudi par valūtas maiņas kursa riska un inflācijas riska nodošanu. Tomēr tā vietā, lai veiktu šādu pārbaudi, ar pamatojuma aizstāšanu pārsūdzētajā spriedumā tika aizpildīts attiecīgais trūkums strīdīgajā lēmumā. Proti, pārsūdzētā sprieduma 110.–112. punktā iekļautā argumentācija neatspoguļojot saikni ne ar vienu no šajā lēmumā iekļautajiem vērtējumiem.
- 85 Turklāt, tā kā valūtas maiņas kursa risks un inflācijas risks tieši ietekmē maksājamo summu apmēru un spēju finansēt šādas summas visā koncesijas līguma darbības laikā, runa acīmredzami ir par faktoru, kas varētu ievērojami ietekmēt privāta ekonomikas dalībnieka lēmšanas procesu, un tādēļ Vispārējā tiesa esot nepareizi piemērojusi privātā ieguldītāja kritēriju, atsaucoties uz ieguldītāju, kuram nav intereses par savām priekšrocībām un saviem riskiem.
- 86 Visbeidzot, AW uzskata, ka pārsūdzētā sprieduma 112. punktā sniegtais pamatojums ir nepietiekams, jo no šā punkta neizrietot skaidri, vai Vispārējā tiesa uzskatīja, ka ir notikusi valūtas maiņas kursa riska un inflācijas riska nodošana Polijas Republikai – ne tikai laikā, kad svārstības notika diapazonā zem paredzētās ceļa ēnnodevas likmju absolūtajiem griestiem, bet arī virs tiem, lai gan šajā lietā tas tā nav, un šādā gadījumā Vispārējā tiesa esot sagrozījusi lietas materiālos iekļautos pierādījumus, jo no lietas materiāliem nepārprotami izriet absolūtu griestu esamība. Neviens cits šajā punktā minētais elements neesot varējis atbalstīt secinājumu, pie kāda nonākusi Vispārējā tiesa.
- 87 Ar trešā pamata pirmo daļu AW apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir kļūdījusies, vērtējot privātā ieguldītāja kritēriju, kas piemērojams šajā lietā, un ka šīs kļūdas plašākā mērogā attiecas arī uz vērtējumu par saimnieciskas priekšrocības esamību LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. Attiecībā uz kļūdām, kuras Vispārējā tiesa esot pieļāvusi pārsūdzētā sprieduma 110.–112. punktā, AW norāda uz savu argumentāciju, kas kopsavilkuma veidā izklāstīta šā sprieduma 81.–86. punktā, pierādot minētā kritērija nepareizu piemērošanu, pamatojuma trūkumu, pamatojuma aizstāšanu un pierādīšanas pienākuma apvēršanu.

- 88 Turklāt pārsūdzētā sprieduma 112. punkta pēdējos teikumos Vispārējā tiesa esot iesaistījusies sarežģītā ekonomikas aspektu izvērtējumā, kas pārsniedzot tās pilnvaras veikt pārbaudi, un līdz ar to tā ar savu pamatojumu esot aizstājusi Komisijas pamatojumu, kura strīdīgajā lēmumā nav izrādījusi interesi par šo divu pēdējo teikumu saturu. Turklāt šajā punktā sniegtā argumentācija nevarot atbalstīt Vispārējās tiesas secinājumu un sagrozot pierādījumus, jo smago kravas transportlīdzekļu satiksme veido 81 % no *AW* ieņēmumiem un Vispārējā tiesa neizskaidro, kā ceļa ēnnodevas sistēmas trūkumu, kas ietekmē šos ieņēmumus, varētu kompensēt apstākļi, ka šis trūkums neskar 19 % no *AW* ieņēmumiem.
- 89 Tā kā pirmās instances tiesvedībā sniegtā *AW* argumentācija attiecās uz ceļa ēnnodevas sistēmas trūkumiem, kuri gan nav iekļauti *IRR* aprēķinā, tomēr neatkarīgi no tā ietekmē tās finansiālo situāciju, Vispārējās tiesas apsvērumi par šīs sistēmas trūkumiem, kuri iekļauti šajā aprēķinā, neesot nozīmīgi. *AW* uzskata, ka nozīmīgs ir jautājums, vai, no *AW* skatpunkta raugoties, paredzētā *IRR*, kas ir augstāka, bet liecina par lielāku inflācijas risku un valūtas maiņas kursa risku, būtu saimnieciski izdevīgāka nekā paredzētā *IRR*, kas būtu zemāka, bet liecinātu par zemāku inflācijas risku un valūtas maiņas kursa risku. Tomēr neesot iespējams atbildēt uz šo jautājumu, ja netiek veikts izvērtējums par ceļa ēnnodevas likmju griestiem.
- 90 Komisija un Polijas Republika *AW* argumentācijai nepiekrīt. Konkrētāk, kā izriet no pārsūdzētā sprieduma 110. un 111. punkta, Komisija uzskata, ka 6. pielikums neietver nekādus apsvērumus par inflācijas riska un valūtas maiņas kursa riska pieaugumu, ka tāpat nav pierādīts, ka līguma pusēm bija nodoms ņemt vērā šādu pieaugumu, un ka modeļa ar vinjeti *IRR*, ko *AW* darīja zināmu pirmās instances tiesvedībā, netika pasniegta kā tāda, kas ietvertu kompensācijas elementu, kurš atbilst inflācijas riskam un valūtas maiņas kursa riskam. Turklāt apgalvojums, ka pierādīšanas pienākums esot ticis apvērsts, esot nepieņemams, jo par to neesot sniegts neviens juridisks arguments, kas to pamatotu. Papildus Komisija un Polijas Republika apgalvo, ka attiecīgi otrā pamata un trešā pamata pirmā daļa nav pamatota.

– *Tiesas vērtējums*

- 91 Saistībā ar attiecīgi otrā pamata un trešā pamata pirmo daļu *AW* pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir sagrozījusi pierādījumus un pieļāvusi vairākas tiesību kļūdas, kas izriet no privātā ieguldītāja kritērija kļūdainas piemērošanas, pierādīšanas pienākuma kļūdainas apvēršanas, pamatojuma aizstāšanas un nepietiekama pamatojuma norādīšanas pārsūdzētajā spriedumā.
- 92 Pirmām kārtām, attiecībā uz pierādījumu apgalvoto sagrozīšanu ir jāatgādina, ka no LESD 256. panta 1. punkta otrās daļas un Eiropas Savienības Tiesas statūtu 58. panta pirmās daļas izriet, ka Vispārējā tiesa ir vienīgā instance, kuras kompetencē ir, pirmkārt, konstatēt faktus, izņemot gadījumu, kad šo konstatējumu saturiskā neprecizitāte izriet no šai tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem, un, otrkārt, veikt šo faktu vērtējumu (spriedums, 2016. gada 30. novembris, Komisija/Frāncija un *Orange*, C-486/15 P, EU:C:2016:912, 97. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 93 Tādējādi faktu vērtējums, izņemot gadījumu, kad Vispārējai tiesai iesniegtie pierādījumi ir tikuši sagrozīti, nav tiesību jautājums, kas kā tāds ir pakļauts Tiesas pārbaudei (spriedums, 2016. gada 30. novembris, Komisija/Frāncija un *Orange*, C-486/15 P, EU:C:2016:912, 98. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

- 94 Ja apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi pierādījumus, tam saskaņā ar LESD 256. pantu, Eiropas Savienības Tiesas statūtu 58. panta pirmo daļu un Tiesas Reglamenta 168. panta 1. punkta d) apakšpunktu ir precīzi jānorāda fakti, kurus šī tiesa esot sagrozījusi, un jādara zināmas kļūdas analizē, kuru dēļ, viņaprāt, Vispārējā tiesa tos ir sagrozījusi. Turklāt Tiesas pastāvīgajā judikatūrā ir noteikts, ka sagrozīšanai ir acīmredzami jāizriet no lietas materiāliem un nav no jauna jāizvērtē fakti un pierādījumi (spriedums, 2016. gada 30. novembris, Komisija/Francija un *Orange*, C-486/15 P, EU:C:2016:912, 99. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 95 Šajā lietā *AW* norādītā pirmā sagrozīšana attiecas uz pārsūdzētā sprieduma 110. punktu, saskaņā ar kuru “no 6. pielikuma neizriet, ka līguma pusēm būtu bijis nodoms ņemt vērā ceļa ēnnodevas sistēmas, kuru [*AW*] turpmāk izmantos, apgalvotie trūkumi, nedz – vēl jo mazāk – ka tās šajā ziņā būtu noslēgušas vienošanos. Šis pielikums citastarp neietver nekādus apsvērumus par [*AW*] apgalvoto risku pieaugumu”.
- 96 Lai gan *AW* pārmet Vispārējai tiesai, ka tā nav ievērojusi, ka ceļa ēnnodevas likmju griesti ir paredzēti tā 6. pielikumā un 1. pielikuma 4. punkta priekšpēdējā daļā, un ka līguma puses šo līguma noteikumu ir apspriedušas, tā nevis apgalvo par sagrozīšanu, bet gan īstenībā iebilst pret Vispārējās tiesas vērtējumu par faktiem, saskaņā ar kuru šo griestu esamība, ja nav citas to apstiprinošas informācijas, nenozīmē, ka šīs puses būtu ņēmušas vērā valūtas maiņas kursa riska un inflācijas riska, uz kuriem norādījusi *AW*, nodošanu.
- 97 Līdz ar to, kā pamatoti apgalvo Komisija, *AW* apgalvojumi šajā ziņā apelācijas stadijā ir nepieņemami.
- 98 *AW* minētā otrā sagrozīšana attiecas uz pārsūdzētā sprieduma 112. punktu, kas citastarp ietver šādu formulējumu:
- “[...] 6. pielikuma piemērošanas vajadzībām ceļa ēnnodevas likmes bija indeksētas atkarībā no inflācijas un valūtas maiņas kursa likmes svārstībām un papildus palielinātas ik pēc sešiem mēnešiem, sākot ar 2007. gada 1. septembri, piemērojot koeficientu, sauktu “*WWR*”. Ar pārbaudes mehānismu arī Polijas Republika ir uzņēmusies riskus saistībā ar satiksmes attīstību un ieņēmumiem, kā arī garantējusi, ka *IRR* paliks tādā pašā līmenī kā tā, kas bija sagaidāma pirms likuma grozīšanas, proti, laikposmā no 2005. gada 1. septembra līdz 2006. gada 31. decembrim. Šādos apstākļos tas vien, ka pastāv ceļa ēnnodevas likmju griesti, kas netiek indeksēti atkarībā no inflācijas likmes un valūtas maiņas kursa svārstībām, nevar tikt uzskatīts par inflācijas riska un valūtas maiņas kursa riska nodošanu prasītājam un par attaisnojumu “piemaksas” samaksai prasītājam.”
- 99 *AW* pārmet Vispārējai tiesai, ka tādējādi tā ir uzskatījusi, ka notika valūtas maiņas kursa riska un inflācijas riska nodošana Polijas Republikai ne tikai tad, ja svārstības turējās zem paredzētā ceļa ēnnodevas likmes absolūto griestu līmeņa, bet arī virs tā, un šajā ziņā nākas konstatēt, ka iepriekšējā punktā citētajā pirmajā teikumā Vispārējā tiesa ir tikai aprakstījusi 6. pielikumā paredzēto mehānismu, ka otrais teikums attiecas nevis uz valūtas maiņas kursa risku un inflācijas risku, bet riskiem saistībā ar satiksmes attīstību un ieņēmumiem un ka trešais teikums ietver vērtējumu par faktiskajiem apstākļiem, kas balstīts uz diviem iepriekšējos teikumos minētajiem pierādījumiem.

- 100 Tātad šis pārsūdzētā sprieduma fragments neliecina ne par kādu pierādījumu sagrozīšanu un *AW* tikai no jauna iebilst pret Vispārējās tiesas veikto neatkarīgo vērtējumu par faktiskajiem apstākļiem, bet apelācijas stadijā tas ir nepieņemami.
- 101 Arī trešais sagrozīšanas gadījums, uz ko norāda *AW*, attiecas uz pārsūdzētā sprieduma 112. punktu, proti, tā formulējumu:
- “[...] attiecībā uz neiespējamību noteikt ceļa nodevas optimālā līmenī un neiespējamību gūt labumu no darbības rezultātiem, kas pārsniedz sākotnēji paredzētos, ir konstatējams, pirmkārt, [ka *AW*] joprojām varēja brīvi noteikt ceļa nodevas likmes, kas piemērojamas transportlīdzekļiem, kuri nav smagie kravas transportlīdzekļi ar vinjeti, un līdz ar to tā varēja pielāgot savu komercdarbības stratēģiju attīstībai tirgū, un, otrkārt, ka tā līdz 2005. gada 1. septembrim bija izmantojusi visas iespējas palielināt savas faktiskās likmes smagajiem kravas transportlīdzekļiem, tās nosakot maksimālajā apmērā, kāds atļauts [koncesijas līgumā]. Tātad prasītājas apgalvotie trūkumi nevarēja ievērojami ietekmēt tās sagaidāmo finansiālo stāvokli.”
- 102 Norādīdama, ka smago kravas transportlīdzekļu satiksme veido 81 % tās ieņēmumu, un apgalvodama, ka Vispārējā tiesa neizskaidro, kā ceļa ēnnodevas sistēmas trūkumu, kas ietekmē šos ieņēmumus, varētu kompensēt ar apstākli, ka šis trūkums neskar 19 % tās ieņēmumu, *AW* nevis vēlas pierādīt, ka Vispārējā tiesa būtu sagrozījusi līguma noteikumus saistībā ar pirmo no iepriekšējā punktā minētajiem teikumiem, bet gan pierādīt, ka Vispārējās tiesas vērtējums par faktiskajiem apstākļiem, saskaņā ar kuru ceļa ēnnodevas sistēmas apgalvotie trūkumi nevarēja ievērojami izmainīt tās sagaidāmo finansiālo stāvokli, ir kļūdains. Līdz ar to arī šī argumentācija ir uzskatāma par nepieņemamu.
- 103 Otrām kārtām, attiecībā uz apgalvotajām tiesību kļūdām, kuras esot pieļāvusi Vispārējā tiesa, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru pasākuma kvalificēšanai par “valsts atbalstu” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē tiek prasīta visu turpmāk minēto nosacījumu izpilde. Pirmkārt, ir jābūt valsts intervencei vai valsts līdzekļu izmantošanai. Otrkārt, ir jābūt iespējamībai, ka, šādi iejaucoties, tiks iespaidota tirdzniecība starp dalībvalstīm. Treškārt, ar to ir jāsniedz selektīva priekšrocība tā saņēmējam. Ceturtkārt, tai ir jārada konkurences izkropļojumi vai jādraud radīt konkurences izkropļojumus (spriedums, 2020. gada 10. decembris, *Comune di Milano*/Komisija, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, 27. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 104 Tā kā attiecīgi otrā un trešā pamata pirmajā daļā izklāstītā *AW* argumentācija attiecas tikai uz trešo no šiem nosacījumiem, ir jānorāda, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru par valsts atbalstu tiek uzskatīti tādi iesaistīšanās pasākumi, kuri jebkādā to formā var tieši vai netieši piešķirt priekšrocības uzņēmumiem vai kuri ir jāuzskata par ekonomisku priekšrocību, kādu uzņēmums atbalsta saņēmējs nebūtu varējis iegūt parastos tirgus apstākļos (spriedums, 2018. gada 6. marts, Komisija/*FIH Holding* un *FIH Erhvervsbank*, C-579/16 P, EU:C:2018:159, 44. punkts).
- 105 Tādējādi, ņemot vērā LESD 107. panta 1. punkta mērķi nodrošināt neizkropļotu konkurenci, tajā skaitā starp valsts uzņēmumiem un privātiem uzņēmumiem, “atbalsta” jēdziens šīs normas izpratnē neietver uzņēmumam piešķirtu pasākumu no valsts līdzekļiem, ja tas šādu pašu priekšrocību būtu varējis gūt apstākļos, kas atbilst parastiem tirgus apstākļiem. Tātad šis priekšrocības piešķiršanas apstākļu izvērtējums principā ir jāveic, piemērojot privātā tirgus dalībnieka principu (spriedums, 2020. gada 10. decembris, *Comune di Milano*/Komisija, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, 103. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 106 Šajā ziņā, ja ir šaubas par minētā principa piemērojamību, piemēram, tādēļ, ka attiecīgā dalībvalsts, nosakot attiecīgo pasākumu, ir izmantojusi savas valsts varas prerogatīvas, dalībvalstij pārliedzinoši un ar objektīviem un pārbaudāmiem pierādījumiem jāpierāda, ka īstenotais pasākums izriet no tās privātā uzņēmuma statusa (spriedums, 2020. gada 26. marts, *Larko*/Komisija, C-244/18 P, EU:C:2020:238, 63. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 107 Turpretī, ja privātā ieguldītāja kritērijs ir piemērojams, šis kritērijs ir viens no elementiem, kas Komisijai ir jāņem vērā, lai pierādītu atbalsta esamību, un tātad tas nav izņēmums, kas būtu piemērojams tikai pēc dalībvalsts lūguma, kad ir konstatēts, ka ir izpildīti LESD 107. panta 1. punktā minētie “valsts atbalsta” jēdziena elementi (spriedums, 2020. gada 10. decembris, *Comune di Milano*/Komisija, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, 109. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 108 Šādā gadījumā tieši Komisijai ir pienākums, citastarp ņemot vērā attiecīgās dalībvalsts sniegto informāciju, pierādīt, ka privātā tirgus dalībnieka principa piemērošanas nosacījumi nav izpildīti, kā rezultātā konkrētā valsts iejaukšanās sniedz priekšrocību LESD 107. panta 1. punkta izpratnē (spriedums, 2020. gada 10. decembris, *Comune di Milano*/Komisija, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, 110. punkts).
- 109 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, lai izvērtētu, vai to pašu pasākumu parastos tirgus apstākļos būtu veicis privāts tirgus dalībnieks, ir jāņem vērā tāda tirgus dalībnieka situācija, kura būtu pēc iespējas vistuvākā attiecīgās valsts situācijai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 26. marts, *Larko* /Komisija, C-244/18 P, EU:C:2020:238, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 110 Tieši šādā kontekstā Komisijai ir jāveic visaptverošs novērtējums, ņemot vērā visus elementus, kuri ir būtiski konkrētajā lietā un kuri tai ļauj noteikt, vai uzņēmums, kas saņem labumu, salīdzināmus atvieglojumus acīmredzami nebūtu saņēmis no šāda privātā kreditora (spriedums, 2020. gada 26. marts, *Larko*/Komisija, C-244/18 P, EU:C:2020:238, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 111 No tā izriet, ka pārbaudi, kas Komisijai vajadzības gadījumā ir jāveic, nevar ierobežot tikai ar iespējām, kuras kompetentā valsts iestāde faktiski ir ņēmusi vērā, bet gan tai obligāti ir jāattiecas uz visām iespējām, kādas privātais kreditors būtu saprātīgi paredzējis šādā situācijā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 20. septembris, *Komisija/Frucona Košice*, C-300/16 P, EU:C:2017:706, 29. punkts).
- 112 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jāuzskata par piemērotu ņemšanai vērā jebkura informācija, kura var nozīmīgā veidā ietekmēt vidēji piesardzīga un rūpīga privātā ekonomikas dalībnieka, kas atrodas publisko tiesību subjekta situācijai vistuvākā iespējamā situācijā, lēmumpieņemšanas procesu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 20. septembris, *Komisija/Frucona Košice*, C-300/16 P, EU:C:2017:706, 60. punkts).
- 113 Otrkārt, privātā ekonomikas dalībnieka kritērija piemērošanā nozīme ir tikai informācijai un paredzamajām attīstības tendencēm brīdī, kad ticis pieņemts šis lēmums (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 20. septembris, *Komisija/Frucona Košice*, C-300/16 P, EU:C:2017:706, 61. punkts).

- 114 Tomēr Komisijai LESD pamatnoteikumu valsts atbalsta jomā labas pārvaldības labad apšaubīto pasākumu izmeklēšanas procedūra ir jāveic rūpīgi un objektīvi, lai galīgā lēmuma pieņemšanas brīdī tās rīcībā būtu iespējami pilnīgākie un ticamākie pierādījumi šāda lēmuma pieņemšanai (spriedums, 2020. gada 26. marts, *Larko*/Komisija, C-244/18 P, EU:C:2020:238, 67. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 115 Ciktāl *AW* pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir pārsniegusi pārbaudes robežas, ir jāatgādina, ka, veicot LESD 263. pantā paredzēto tiesību akta likumības pārbaudi, Tiesa un Vispārējā tiesa var izskatīt prasības, kas celtas saistībā ar kompetences neesamību, būtisku formas prasību pārkāpumu, LESD vai citu ar tā piemērošanu saistītu tiesību normu pārkāpumu vai pilnvaru nepareizu izmantošanu. LESD 264. pantā ir paredzēts, ka gadījumā, ja prasība ir pamatota, apstrīdētais tiesību akts tiek pasludināts par spēkā neesošu. Tiesa un Vispārējā tiesa tāpat jebkurā gadījumā nevar apstrīdēt akta autora pamatojumu aizstāt ar savu (spriedums, 2020. gada 26. marts, *Larko* /Komisija, C-244/18 P, EU:C:2020:238, 104. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 116 Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pārbaudē, kura jāveic Komisijai, kad tā piemēro privātā ekonomikas dalībnieka principu, ir jāveic sarežģīti ekonomiskie vērtējumi, un pārbaudē, ko Eiropas Savienības tiesas īsteno attiecībā uz Komisijas veiktiem sarežģītiem ekonomiskajiem vērtējumiem valsts atbalsta jomā, Savienības tiesai nav jāaizstāj Komisijas veiktais ekonomiskais vērtējums ar savējo (spriedums, 2020. gada 10. decembris, *Comune di Milano*/Komisija, C-160/19 P, EU:C:2020:1012, 100. punkts).
- 117 Tomēr Savienības tiesai citastarp ir jāpārbauda ne vien izvirzīto pierādījumu materiālā precizitāte, uzticamība un konsekvence, bet arī jākontrolē, vai šie pierādījumi veido visas nozīmīgās informācijas kopumu, kas ir jāņem vērā, lai izvērtētu sarežģītu situāciju, un vai šo pierādījumu raksturs ļauj pamatot no tiem izdarītos secinājumus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 20. septembris, *Komisija/Frucona Košice*, C-300/16 P, EU:C:2017:706, 64. punkts).
- 118 Šajā ziņā Savienības tiesai lēmuma valsts atbalsta jomā tiesiskums ir jāvērtē, pamatojoties uz informāciju, kāda bija Komisijas rīcībā lēmuma pieņemšanas brīdī un kurā ietilpst tā, kam, šķiet, ir nozīme vērtējumā, kas jāveic saskaņā ar šā sprieduma 110.–113. punktā atgādināto judikatūru, un kuru tā, iesniedzot pieteikumu, varēja iegūt administratīvā procesa gaitā (spriedums, 2017. gada 20. septembris, *Komisija/Frucona Košice*, C-300/16 P, EU:C:2017:706, 70. un 71. punkts).
- 119 *AW* argumentācija ir jāaplūko, ņemot vērā šā sprieduma 103.–118. punktā izklāstītos apsvērumus.
- 120 Pirmkārt, attiecībā uz iebildumu par to, ka Vispārējā tiesa savā pārbaudē esot aplūkojusi tikai izvēles variantus, kurus paredzējušas līguma puses, un neesot ņēmusi vērā apgalvoto risku nozīmīgo ietekmi uz privātā ieguldītāja lēmumu pieņemšanas procesu, no šā sprieduma 110. un 111. punktā atgādinātās judikatūras izriet, ka pārbaudē, kas Komisijai attiecīgā gadījumā ir jāveic, nevar aplūkot tikai tos variantus, kurus kompetentā publiskā iestāde faktiski ir ņēmusi vērā, bet noteikti ir jāaplūko visi varianti, kurus šādā situācijā būtu saprātīgi paredzējis privātais ekonomikas dalībnieks.
- 121 Tomēr no šīs judikatūras izriet arī tas, ka šī prasība nenozīmē, ka Komisijai būtu pienākums papildus ņemt vērā variantus, kurus šādā situācijā privātais ekonomikas dalībnieks nebūtu saprātīgi paredzējis.

- 122 Turklāt lietā, kurā pasludināts 2017. gada 20. septembra spriedums Komisija/*Frucona Košice* (C-300/16 P, EU:C:2017:706), tika aplūkota privātā kreditora kritērija piemērošana attiecībā uz kreditoru, kurš plānoja maksimizēt to summu atgūšanu, kuras tam bija parādā maksātnespējīgs parādnieks. Tieši saistībā ar šādu situāciju Tiesa ir nospriedusi, ka Komisijai ir pienākums papildus kompetentās publiskās iestādes paredzētajiem atgūšanas variantiem pārbaudīt arī jebkuru citu variantu, ko kāds privātais kreditors būtu pamatoti ņēmis vērā.
- 123 Turpretī šajā lietā aplūkojamā situācijā šķiet, ka Polijas Republika – atšķirībā no *AW* – neatradās nedz privātā kreditora situācijā, nedz privātā ieguldītāja situācijā. Proti, tā kā šī dalībvalsts uzskatīja, ka tai ir pienākums atlīdzināt *AW* zaudējumus, kas tai bija nodarīti saistībā ar to līgumiskajām attiecībām, izmantojams ir kritērijs, ka privātais parādnieks saistībā ar līgumiskām attiecībām ir atbildīgs par konkrētas naudas summas samaksu savam līgumpartnerim saistībā ar tā izraisītiem zaudējumiem.
- 124 Tomēr nākas konstatēt, ka privāta parādnieka interesēm neatbilst kompensācija kreditoram par valūtas maiņas kursa risku un inflācijas risku, ko šis kreditors sev nav prasījis. Proti, tā kā lielāka kompensācija principā būtu pretrunā privāta parādnieka interesēm, ir uzskatāms, ka šāds parādnieks nebūtu ņēmis vērā šādus riskus, izņemot tad, ja pēc līgumpartnera lūguma tam bija pienākums to darīt vai ja tas būtu bijis tā interesēs plašākā izpratnē, ņemot vērā aplūkojamās līgumattiecības.
- 125 Līdz ar to Vispārējā tiesa nav pieļāvusi tiesību kļūdu, pārsūdzētā sprieduma 152.–154. un 165.–171. punktā atzīdama, ka privātais ieguldītājs Polijas Republikas situācijā principā nebūtu piekritis maksāt summu, kas pārsniedz to, kas bija maksājama *AW* pēc aplūkojamā zaudējumus izraisošā notikuma un, konkrētāk, minētā sprieduma 110.–112. punktā atzīdama, ka nav jāņem vērā riski, kuriem esot pakļauta *AW* un par kuriem nešķiet, ka *AW* par tiem būtu iesniegusi kādu lūgumu ar šo dalībvalsti notikušu sarunu laikā vai ka tie būtu citādi apspriesti to savstarpējā informācijas apmaiņā.
- 126 Otrkārt, no tā izriet, ka *AW* nepamatoti pārmet Vispārējai tiesai, ka tā esot apvērsusi pierādīšanas pienākumu, jo līdz ar to *AW* apgalvotie riski nav uzskatāmi par nozīmīgu informāciju, kas varētu būtiski ietekmēt tāda vidēji piesardzīga un rūpīga privāta ekonomikas dalībnieka lēmumu pieņemšanas procesu, kurš atrodas situācijā, kas ir vistuvākā iespējamā attiecīgā publiskā ekonomikas dalībnieka situācijai. Šādos apstākļos, pretēji tam, ko apgalvo *AW*, nevar uzskatīt, ka Komisijai būtu bijis pienākums strīdīgajā lēmumā precizēt, kādēļ tā nav ņēmusi vērā *AW* apgalvotos riskus.
- 127 Treškārt, ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, *AW* nevar lietderīgi apgalvot, ka Vispārējā tiesa būtu aizstājusi pamatojumu vai ka tā būtu pārkāpusi pārbaudes tiesā robežas, pārsūdzētā sprieduma 110.–112. punktā konstatēdama, ka *AW* norādītie riski nebija nedz nozīmīgi vērtējumam, ko Komisijai bija pienākums veikt, nedz pierādīti. Proti, Vispārējā tiesa, ņemot vērā *AW* prasījumus, ir tikai izvērtējusi tai iesniegtos argumentus un pārliecinājusies par to, vai strīdīgais lēmums bija prettiesisks.
- 128 Visbeidzot, nākas konstatēt, ka, apgalvodama, ka pārsūdzētā sprieduma minētajos punktos ietvertā argumentācija nevar atbalstīt minētā sprieduma 113. punktā iekļauto Vispārējās tiesas secinājumu, *AW* nepārmet, ka minētajā spriedumā trūktu pamatojuma, bet gan kritizē Vispārējās tiesas vērtējumu saturu, līdz ar to aicinot Tiesu no jauna izvērtēt faktiskos apstākļus, bet tas neietilpst Tiesas kompetencē un tātad apelācijas stadijā ir uzskatāms par nepieņemamu.

- 129 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, apelācijas sūdzības otrā pamata pirmā daļa un trešā pamata pirmā daļa ir jānoraida kā daļēji nepieņemama un daļēji nepamatota.

Par otrā pamata otro daļu

- 130 Ar otrā pamata otro daļu – attiecībā uz variantiem, kurus būtu paredzējis hipotētisks privātais ieguldītājs – tiek apgalvots, ka nav ievērots privātā ieguldītāja kritērijs, Savienības tiesību pārākuma princips, pienākums norādīt pamatojumu, pierādīšanas noteikumi un Vispārējās tiesas veicamās pārbaudes robežas.

– Lietas dalībnieku argumentācija

- 131 AW apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, uzskatīdama, ka sarunās par ceļa ēnnodevas apmēru privātā ieguldītāja rīcības brīvība esot tikusi ierobežota ar 2005. gada 28. jūlija likuma normām un mērķiem, jo, tā kā tika ņemti vērā tikai attiecīgās dalībvalsts paredzētie varianti, tā esot pieļāvusi kļūdainu Komisijas pieeju. Kompensācijas, kas paredzēta AW, pienācīgs līmenis privātam ieguldītājam neesot izšķirošs apsvērums, jo tas nav tieši saistīts nedz ar tā rentabilitāti, nedz ar tā risku.
- 132 Ja pasākums, kas ir pretrunā kādam dalībvalsts likumam, būtu uzskatāms par priekšrocību LESD 107. panta 1. punkta izpratnē tādēļ vien, ka privātais ieguldītājs nemaksātu vairāk par to, kas paredzēts šajā likumā, šis likums ierobežotu arī minētās augstāka ranga normas piemērošanu, tādējādi izraisot Savienības tiesību pārākuma principa pārkāpumu.
- 133 Turklāt, uzskatīdama, ka ar 2005. gada 28. jūlija likumu līguma pusēm ir noteiktas robežas attiecībā uz ceļa ēnnodevas noteikšanu, Vispārējā tiesa pārsūdzētajā spriedumā esot norādījusi nepietiekamu pamatojumu, pārkāpusi pierādīšanas noteikumus un strīdīgā lēmuma pamatojumu aizstājusi ar citādu pamatojumu. Proti, lai gan šajā likumā ir aizliegta faktiskā ceļa nodeva, tajā esot arī norāde uz sarunām par kompensēšanas metodi un atmaksas termiņiem. Tā kā šajā likumā nav konkretizēta nedz IRR, nedz tas, ka vajadzētu kompensēt tikai negūtos ieņēmumus, nedz apsvērumi, ko valsts var ņemt vērā, nedz valsts nostāja komercdarbības jomā, tā atstājot plašu rīcības brīvību, lai strukturētu vienošanos par ceļa ēnnodevām.
- 134 Turklāt AW esot iesniegusi Vispārējai tiesai – kā pierādījumu par 2005. gada 28. jūlija likuma tvērumu un saturu – šķīrējtiesas nolēmumu, kurā izskaidrota 2005. gada 28. jūlija likuma pareiza interpretācija, un Vispārējā tiesa esot kļūdījusies, to noraidīdama un izmantodama nepietiekamu, nenozīmīgu pamatojumu. Proti, apstāklis, ka šis nolēmums nebija saistošs Komisijai un ka tā vairs neatzīst par nozīmīgu WSA 1999. gada pētījumu atšķirībā no WSA 2004. gada pētījuma, neietekmējot minētā teikuma pierādījuma spēku. Tādējādi Vispārējā tiesa savus secinājumus esot izdarījusi, balstoties uz nepilnīgiem pierādījumiem un bez jebkāda pamata, jo šos secinājumus neatbalstot neviens lietas materiālu elements. Vispārējā tiesa arī neesot ievērojusi, ka pārbaudei par 2005. gada 28. jūlija likuma tvērumu un saturu bija nepieciešamas tehniskas zināšanas un ka Komisijai nebija nepieciešamo iemaņu, un to esot pasliktinājis apstāklis, ka šķīrējtiesas nolēmums un 2005. gada 28. jūlija likuma formulējums liecina, ka līguma pusēm bija jāvienojas par ceļa ēnnodevu. Visbeidzot, *Sąd Apelacyjny w Warszawie* (Varšavas apelācijas tiesa) šķīrējtiesas nolēmumu esot atcēlusi tikai tādēļ, ka tas bija pretrunā strīdīgajam lēmumam, bet tas neļaujot apšaubīt tā pierādījuma spēku minētā likuma interpretēšanā.

- 135 Turklāt, pārsūdzētā sprieduma 153. punktā apstiprinādama strīdīgā lēmuma 152. punktā bez precīziem, ticamiem un konsekventiem pierādījumiem iekļauto apgalvojumu, ka ar 6. pielikumu ir piešķirta kompensācija, kas pārsniedz 2005. gada 28. jūlija likumā paredzēto, un ka pastāv pretruna starp koncesijas līgumu un šo pielikumu, Vispārējā tiesa neesot pārliecinājusies, vai pierādīšanas prasības ir izpildītas. Tādējādi pārsūdzētajā spriedumā trūkstot pamatojuma un tas liedzot *AW* noskaidrot gan iemeslus, kuru dēļ Vispārējā tiesa turpināja izmantot savu minētā likuma interpretāciju, gan iemeslus, kādēļ tika noraidīta tās argumentācija par to, ka apgalvotā pretruna nepastāv.
- 136 Komisija un Polijas Republika šai *AW* argumentācijai nepiekrīt. Konkrētāk, Komisija uzskata, ka iebildums par to, ka 2005. gada 28. jūlija likuma normas un mērķi neierobežo privāto ieguldītāju, ir nepieņemams, jo nav precizēta tiesību kļūdas būtība un nav izvirzīts neviens juridisks arguments šāda iebilduma pamatošanai. Turklāt, tā kā šā likuma tvērums un saturs esot uzskatāmi par faktiskiem apstākļiem, pret Vispārējās tiesas neatkarīgo novērtējumu par šiem apstākļiem varot iebilst vienīgi tad, ja būtu apgalvota minēto apstākļu sagrozišana, taču tas neesot nedz apgalvots, nedz – vēl jo mazāk – pierādīts. Visbeidzot, Komisija un Polijas Republika apgalvo, ka otrā pamata otrā daļa nav pamatota.

– *Tiesas vērtējums*

- 137 Uzreiz ir jānoraida Komisijas apgalvojums, ka *AW* izklāstītā argumentācija attiecībā uz otrā pamata otro daļu ir nepieņemama, jo tā ir pietiekoši skaidri formulēta un attiecas uz tādas tiesību kļūdas konstatējumu, kura izriet no to apstākļu klāsta ierobežošanas, kuri ņemti vērā Vispārējās tiesas vērtējumā – privātā ekonomikas dalībnieka principa kontekstā – par Savienības tiesību pārākuma principa pārkāpumu, noteikumu par pierādījumu iegūšanu neievērošanu, pamatojuma aizstāšanu un pārsūdzētā sprieduma pamatojuma neatbilstību.
- 138 Šie *AW* paustie iebildumi attiecas uz pārsūdzētā sprieduma 152.–154. punktu, kur Vispārējā tiesa citastarp pauž uzskatu, ka Komisija ir pamatoti atzinusi, ka ar 2005. gada 28. jūlija likumu un koncesijas līgumu Polijas Republikai bija uzlikts pienākums atlīdzināt *AW* tikai ar šo likumu izdarīto grozījumu dēļ negūtos ieņēmumus un ka neviens racionāls privātais ekonomikas dalībnieks nebūtu piekritis maksāt naudas summu, kas pārsniedz minētajā likumā un šajā līgumā paredzēto.
- 139 Šā sprieduma 121.–125. punktā jau tika norādīts, ka Vispārējā tiesa ir pamatoti atzinusi, ka privātais parādnieks, kas atrastos Polijas Republikas situācijā, nebūtu gatavs atlīdzināt *AW* apmērā, kas pārsniedz 2005. gada 28. jūlija likuma ietekmes uz to līgumiskajām attiecībām radīto seku apmēru. Tā kā Vispārējās tiesas vērtējums tādā atbilst privātā ekonomikas dalībnieka principam, ir uzskatāms, ka tajā nav pieļauta tiesību kļūda un nav ievērots Savienības tiesību pārākuma princips.
- 140 No tā izriet arī tas, ka *AW* nevar lietderīgi apgalvot, ka Vispārējā tiesa ar pārsūdzētā sprieduma 152.–154. punktā ietvertajiem konstatējumiem – kuri atgādināti šā sprieduma 138. punktā – būtu aizstājusi pamatojumu vai ka tā būtu pārkāpusi pārbaudes tiesā robežas. Proti, Vispārējā tiesa, ņemot vērā *AW* prasījumus, ir tikai izvērtējusi tai iesniegtos argumentus un pārbaudījusi, vai strīdīgais lēmums ir pretiesisks.
- 141 Attiecībā uz apgalvojumu, ka pārsūdzētā sprieduma pamatojums ir nepietiekamais, vispirms ir jānorāda, ka *AW* iebilst tikai pret to, ka pārsūdzētā sprieduma pamatojums būtu pietiekams Vispārējās tiesas secinājumu atbalstīšanai.

- 142 Turpinot, šī argumentācija daļēji izriet no pārsūdzētā sprieduma 152. un 153. punkta kļūdainas interpretācijas, jo tie neietver konstatējumu, ka ar 6. pielikumu *AW* būtu piešķirta kompensācija, kas pārsniedz 2005. gada 28. jūlija likumā paredzēto, vai ka pastāvētu pretruna starp koncesijas līgumu un šo pielikumu, bet gan konstatē to, ka kompensācijas, ko *AW* bija tiesīga saņemt, apmēru aprēķina, ņemot vērā izvērtējumu par visiem faktiskajiem apstākļiem saistībā ar minētā likuma izraisīto kaitējumu un minētajā līgumā noteiktajiem Polijas Republika pienākumiem.
- 143 Līdz ar to, tā kā Vispārējā tiesa šajos pārsūdzētā sprieduma punktos nav izdarījusi šādus konstatējumus, *AW* argumentācija, ka Vispārējā tiesa ar tiem nebūtu ievērojusi noteikumus par pierādījumu iegūšanu, ir pilnīgi nepamatota.
- 144 Visbeidzot, kā pamatoti norādījusi Komisija, *AW* vēlas panākt jaunu vērtējumu par faktiskajiem apstākļiem, tostarp 2005. gada 28. jūlija likuma saturu, taču tas neietilpst Tiesas kompetencē.
- 145 No tā izriet, ka otrā pamata otrā daļa ir jānoraida kā daļēji nepieņemama un daļēji nepamatota.

Par otrā pamata trešo daļu

- 146 Ar otrā pamata trešo daļu – attiecībā uz nesekmīgu sarunu risku un tiesvedības risku – *AW* apgalvo par pierādījumu sagrozīšanu, kā arī privātā ieguldītāja kritērija, Savienības tiesību pārākuma principa, pienākuma norādīt pamatojumu, pierādīšanas noteikumu un Vispārējās tiesas veicamās pārbaudes robežu neievērošanu.

– Lietas dalībnieku argumentācija

- 147 *AW* apgalvo, ka līdzīgi Polijas Republikas konsultantiem, kuri esot uzskatījuši, ka 6. pielikums ir pieņemams, hipotētisks privātais ieguldītājs būtu ņēmis vērā risku, ka *AW* galu galā prasītu koncesijas līguma izbeigšanu vai celtu prasību, kā arī iesniegtu savu konsultantu attiecīgu atzinumu, un ka tāvad Komisijai bija pienākums gan izvērtēt šo risku, gan ņemt vērā šo atzinumu, bet tā to nebija izdarījusi un Vispārējā tiesa uz to neesot norādījusi.
- 148 Proti, pārsūdzētā sprieduma 165. punktā Vispārējā tiesa esot ierobežojusi privātā ieguldītāja kritērija piemērošanu, to attiecinot vienīgi uz 2005. gada 28. jūlija likumā paredzētajiem gadījumiem, un tādējādi pārsūdzētajā spriedumā esot pieļautas tādas pašas kļūdas kā tās, kas jau minētas saistībā ar apelācijas otrā pamata otro daļu. Minētā sprieduma 166. punktā esot sniegta neatbilstīga aplūveida argumentācija, un tajā esot aizstāts pamatojums attiecībā uz šā sprieduma iepriekšējā punktā minētajiem izbeigšanas un tiesvedības riskiem.
- 149 Ar nosacījumu, ka minētā sprieduma 167. punktā Vispārējā tiesa ir atzinusi, ka arī *AW* bija ieinteresēta izvairīties no tiesvedības, Vispārējā tiesa Komisijas argumentāciju strīdīgajā lēmumā no jauna esot aizstājusi ar savu argumentāciju, neesot atbildējusi uz argumentiem attiecībā uz stadiju, kad *AW* vairs neuztur komerciālas attiecības, kurās tai sagaidāmi zaudējumi, un esot sagrozījusi Polijas Republikas konsultantu veikto izvērtējumu. Turklāt šā punkta pēdējais teikums ietverot loģikas kļūdu un līdz ar to pamatojums esot nepietiekams, jo tajā izbeigšanas un tiesvedības riski esot ņemti vērā tikai attiecībā uz laikposmu pirms 2005. gada 28. jūlija likuma pieņemšanas, lai gan šie riski esot pastāvējuši arī pēc tam.
- 150 Komisija un Polijas Republika šai *AW* argumentācijai nepiekrīt.

– Tiesas vērtējums

- 151 Ar argumentāciju, kas sniegta saistībā ar otrā pamata trešo daļu attiecībā uz pārsūdzētā sprieduma 165.–167. punktu, *AW* apgalvo par privātā ekonomikas dalībnieka principa nepareizu piemērošanu, nepietiekamu pamatojumu, pamatojuma aizstāšanu, kā arī pierādījumu sagrozišanu.
- 152 Pārsūdzētā sprieduma 165. punktā Vispārējā tiesa attiecībā uz apgalvotajiem privātā ekonomikas dalībnieka riskiem nesekmīgu sarunu gadījumā ir uzsvērusi, ka šāds ekonomikas dalībnieks būtu noslēdzis tikai tādu koncesijas līguma grozījumu, kurā atbilstoši 2005. gada 28. jūlija likumam būtu paredzēts atlīdzinājums *AW* par šā likuma dēļ negūtajiem ieņēmumiem un ka līdz ar to tam nebūtu pienākuma nedz ņemt vērā šos apgalvotos riskus, nedz piekrist uz šā pamata samaksāt lielāku kompensāciju. Tā ir piebildusi, ka sarunās par 6. pielikumu līguma puses nav apspriedušas minētos riskus un ka tie netika ņemti vērā, aprēķinot kompensācijas apmēru, kas maksājams *AW*.
- 153 Pārsūdzētā sprieduma 166. punktā Vispārējā tiesa ir atgādinājusi, ka strīdīgajā lēmumā Komisija būtībā ir tikai apšaubījusi 6. pielikumā paredzētajos finanšu modeļos izmantotos datus. Tomēr, tā kā apgalvotie privātā ekonomikas dalībnieka riski darījuma neesamības gadījumā nekādi nav saistīti ar finanšu modeļos izmantoto datu nozīmīgumu, Vispārējā tiesa ir paudusi uzskatu, ka nekas neliek domāt, ka privātais ekonomikas dalībnieks, lai ņemtu vērā minētos riskus, drīzāk būtu piekritis izmantot nenozīmīgos WSA 1999. gada pētījuma datus, nevis WSA 2004. gada pētījuma datus.
- 154 Vispirms, pārsūdzētā sprieduma 167. punktā Vispārējā tiesa ir piebildusi, ka sarunu gaitā privātais ekonomikas dalībnieks nebūtu ņēmis vērā nesekmīgu sarunu risku un tiesvedības risku, lai aprēķinātu kompensācijas apmēru, kas maksājams *AW*, jo šiem riskiem neesot nekādas saistības ar likumdošanas ceļā veikto grozījumu dēļ negūtajiem ieņēmumiem. Turpinot, tā ir paudusi uzskatu, ka *AW* bija ieinteresēta arī tajā, lai sarunas būtu sekmīgas un lai varētu izvairīties no prasības celšanas par zaudējumu atlīdzināšanu ar procentiem. Visbeidzot, tā ir norādījusi, ka *AW* nav pierādījusi un pat ne apgalvojusi, ka Polijas Republikas konsultanti uzskatīja, ka, lai aprēķinātu *IRR* īsi pirms grozījumiem, kas izdarīti ar 2005. gada 28. jūlija likumu, būtu jāņem vērā nesekmīgu sarunu risks un tiesvedības risks.
- 155 Attiecībā uz apgalvoto pierādījumu sagrozišanu pietiek norādīt, ka – pretēji prasībām, kas atgādinātas šā sprieduma 94. punktā, – *AW* neprecizē, kuri pierādījumu elementi būtu sagrozīti ar Vispārējā tiesas konstatējumu pārsūdzētā sprieduma 167. punkta pēdējā teikumā.
- 156 Attiecībā uz privātā ekonomikas dalībnieka principa nepareizu piemērošanu, uz ko norāda *AW*, vispirms ir jāatgādina, ka šajā gadījumā izmantojamais vērtēšanas kritērijs bija kritērijs par privātu parādnieku, kas līgumisko attiecību ietvaros ir atbildīgs par konkrētas naudas summas samaksu savam līgumpartnerim par tam nodarīto kaitējumu. Līdz ar to, kā šajā spriedumā jau konstatēts vairākkārt, Vispārējās tiesas novērtējumā, saskaņā ar kuru šāds parādnieks principā nebūtu samaksājis *AW* atlīdzinājumu, kas pārsniegtu zaudējumu nodarīšanas gadījumā pienācīgo summu, tiesību kļūda nav konstatējama.
- 157 Turpinot, pat ja tiktu atzīts, ka šāds samaksas pienākums izriet no vispārīgākām līgumiskajām attiecībām starp Polijas Republiku un *AW* un ka privātais parādnieks šīs dalībvalsts situācijā tātad būtu varējis ņemt vērā nesekmīgu sarunu risku un tiesvedības risku, tomēr vēl būtu nepieciešams, ka šie riski faktiski ir pastāvējuši un ir varējuši tam radīt izmaksas, kas pārsniedz *AW* izmaksas, kas tai atlīdzināmas 2005. gada 28. jūlija likuma radīto seku dēļ.

- 158 Visbeidzot, no pārsūdzētā sprieduma 165. un 167. punktā iekļautā Vispārējās tiesas vērtējuma par faktiskajiem apstākļiem izriet, ka šādu risku esamība tomēr nebija pierādīta. Proti, Vispārējā tiesa šajā ziņā ir norādījusi, ka līguma puses šo punktu nav apspriedušas, turklāt no pārsūdzētā sprieduma izriet, ka saskaņotais zaudējumu kompensēšanas mehānisms bija paredzēts tam, lai, pirmkārt, nodrošinātu zaudēto ieņēmumu pilnīgu aizstāšanu un, otrkārt, nodrošinātu, ka AW spēj atmaksāt aizdevumus, kurus tā ņēmusi aplūkojamās automaģistrāles posma būvniecībai.
- 159 Šādos apstākļos iebildums, ar ko tiek apgalvots par privātā ekonomikas dalībnieka principa nepareizu piemērošanu, ir jānoraida kā nepamatots.
- 160 Attiecībā uz apgalvoto pamatojuma aizstāšanu ir jānorāda, ka pārsūdzētā sprieduma 165.–167. punktā Vispārējā tiesa ir pārbaudījusi AW argumentāciju par to, ka Komisija ir rīkojusies nepareizi, neņemdamā vērā nesekmīgu sarunu risku un tiesvedības risku. Šajā ziņā Vispārējā tiesa ir konstatējusi, ka AW apgalvotie riski nebija pierādīti. Komisijai principā nav pienākuma savos lēmumos precizēt, kādēļ tā nav ņēmusi vērā nepierādīto informāciju. Līdz ar to minētajos pārsūdzētā sprieduma punktos Vispārējā tiesa nav norādījusi pamatojumu, kāds būtu bijis jāiekļauj strīdīgajā lēmumā, bet ir izklāstījusi argumentāciju, ar ko noraidīti tai iesniegtie apsvērumi, ar kuriem mēģināts pierādīt, ka strīdīgajā lēmumā neesot norādīts pamatojums.
- 161 Visbeidzot, šķietami apgalvojot par pārsūdzētā sprieduma pamatojuma nepietiekamību, īstenībā AW vēlas panākt, lai Tiesa no jauna izvērtētu faktiskos apstākļus, taču tas neietilpst Tiesas kompetencē.
- 162 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, otrā pamata trešā daļa ir jānoraida kā daļēji nepieņemama un daļēji nepamatota.

Par otrā pamata ceturto daļu

- 163 Ar otrā pamata ceturto daļu – attiecībā uz izmantojamo pētījumu par satiksmi un ieņēmumiem – tiek apgalvots par strīdīgā lēmuma sagrozīšanu, minētā lēmuma pamatojuma aizstāšanu ar atšķirīgu Vispārējā tiesas pamatojumu, privātā ieguldītāja kritērija kļūdainu piemērošanu, Savienības tiesību pārkāpuma principa neievērošanu, pierādīšanas noteikumu pārkāpumiem un pamatojuma trūkumu.

– Lietas dalībnieku argumentācija

- 164 AW norāda, ka strīdīgā lēmuma 152. punktā ir teikts, ka “ir ļoti apšaubāms”, ka privātais ieguldītājs piekristu aprēķināt kompensāciju AW, balstoties uz WSA 1999. gada pētījumu, nevis WSA 2004. gada pētījumu, un uzsver, ka Komisija šādi rīkojās, lai gan tās rīcībā nebija pierādījumu par to, ka tas tā ir. Tomēr, tā kā Komisijai bija pierādīšanas pienākums, šī argumentācija nevar atbalstīt tās secinājumu, ka privātā ieguldītāja kritērijs nebija izpildīts. Līdz ar to, pārsūdzētā sprieduma 153. punktā apliecinādama, ka strīdīgā lēmuma pamatojums attiecībā uz šā kritērija piemērošanu bija pietiekams, Vispārējā tiesa esot piemērojusi kļūdainu juridisku kritēriju, sagrozījusi strīdīgā lēmuma acīmredzamo jēgu un šā lēmuma pamatojumu aizstājusi ar savējo.
- 165 AW uzskata, ka turklāt Komisijas izmantotie termini – tāpat kā strīdīgā lēmuma struktūra – liecina par to, ka Komisija privātā ieguldītāja kritēriju esot uzskatījusi par izņēmumu, kas tai ir jāpārbauda vienīgi tad, ja to lūgusi AW, un ka līdz ar to pārsūdzētā sprieduma 142. punkts, kurā konstatēts pretējais, neesot pārliecinošs.

- 166 AW norāda, ka pārsūdzētā sprieduma 154. punktā ir runa tikai par WSA 2004. gada pētījuma priekšrocībām – salīdzinājumā ar WSA 1999. gada pētījumu – izvērtējumā par AW finansiālo stāvokli pirms aplūkojamajiem tiesību normu grozījumiem. Tomēr privātais ieguldītājs nevis tikai uzskatītu, ka dažus formulas elementus būtu bijis iespējams izraudzīties citādi, bet drīzāk izvēlētos starp šīs formulas variantu un citiem pieejamiem variantiem atkarībā no to sniegtā rezultāta. Vispārējās tiesas argumentācija nesniedzot izskaidrojumu tam, kādēļ šo citu variantu vidū, kurus attiecīgā gadījumā ņemtu vērā šāds ieguldītājs, nebija 6. pielikums, un līdz ar to pārsūdzētā sprieduma pamatojums attiecībā uz šo punktu esot nepietiekams.
- 167 Turklāt, izvērtējumā iesaistīdama 2005. gada 28. jūlija likuma mērķi, Vispārējā tiesa šajā argumentācijā esot pieļāvusi šā sprieduma 82. punktā minētās kļūdas. Tā kā nešķiet, ka minētā 154. punkta pamatojums būtu viens no variantiem, kurus Vispārējā tiesa ir atzinusi par tādiem, kurus privātais ieguldītājs būtu apsvēris, tas esot nepietiekams. Konkrētāk, neesot skaidrs, vai Vispārējā tiesa ir ņēmusi vērā pušu vienošanos, kurā vienīgās izmaiņas bija finanšu pamatmodeļa atjaunināšana, izmantojot datus no WSA 2004. gada pētījuma par satiksmi, proti, ceļa ēnnodevas likmju griestus, vai vienošanos, kas balstīta uz atjaunināto finanšu pamatmodeļu, kurā šie griesti nav noteikti. Pirmajā gadījumā Vispārējās tiesas pamatojums esot pretrunīgs, jo, kā norāda Vispārējā tiesa, lai “nodrošinātu kompensāciju”, šādi griesti neesot nepieciešami, jo IRR esot bijusi 7,42 % apmērā, bet otrajā gadījumā esot acīmredzami, ka ceļa ēnnodevas likmju griesti esot bijuši jāpārbauda.
- 168 Vēl šajā ziņā AW norāda, ka privāta ieguldītāja rīcībā būtu vēl viens variants, proti, vienošanās, ar ko netiktu atjaunināta finanšu pamatmodeļu iekļautā prezumpcija par satiksmi, bet tiktu pazemināti ceļa ēnnodevas likmju griesti, kā rezultātā IRR būtu mazāks par 7,42 %. Tomēr privātais ieguldītājs acīmredzot nemaksātu vairāk, tikai lai izmantotu “pareizo” pētījumu. Līdz ar to “pareizais” pētījums pats par sevi neesot nozīmīgs. Proti, privātā ieguldītāja kritērijs nozīmējot, ka tiktu izvērtēts visaptverošs pasākumu kopums, un tādēļ Vispārējās tiesas izvērtējums esot uzskatāms par šā kritērija nepareizu piemērošanu. Tāpat Vispārējā tiesa esot ignorējusi AW argumentu, ka privātais ieguldītājs būtu uzskatījis, ka neviens no pieejamiem pētījumiem nav pielāgots sasniedzamajam mērķim, ko neviens ieguldītājs nevarēja ignorēt, un tas atbilstot Polijas Republikas finanšu konsultanta secinājumiem.
- 169 Komisija AW argumentācijai nepiekrīt.

– Tiesas vērtējums

- 170 Ar otrā pamata ceturto daļu AW pārmet Vispārējai tiesai, ka tā pārsūdzētā sprieduma 142., 153. un 154. punktā ir izmantojusi kļūdainus juridiskus kritērijus, sagrozījusi strīdīgā lēmuma jēgu, šā lēmuma pamatojumu aizstājusi ar savējo, pārsūdzētajā spriedumā nav norādījusi pietiekamu pamatojumu un nav atbildējusi uz vienu no tās argumentiem.
- 171 Vispirms, attiecībā uz AW argumentāciju, saskaņā ar kuru pārsūdzētā sprieduma 142. punktā Vispārējā tiesa esot nepamatoti noraidījusi tās argumentāciju, ka Komisija privātā ieguldītāja kritēriju bija uzskatījusi par izņēmumu, ir jāatgādina, ka Vispārējā tiesa šajā punktā ir atzinusi, ka AW nebija pamata minētajā tiesā izvirzīt to pašu argumentāciju, jo, “lai arī Komisija ir faktiski pārbaudījusi pārmaksātās summas apmēru, kas izriet no PwC ziņojuma [...] pirms privātā ieguldītāja kritēriju aplūkošanas, tā par saimnieciskas priekšrocības esamību un par pārmaksātās summas apmēru galīgi spriež tikai pēc šā kritērija aplūkošanas [...]”.

- 172 Šajā ziņā nākas konstatēt, ka no strīdīgā lēmuma nepārprotami izriet, ka šā lēmuma 125. un 126. punktā Komisija ir izklāstījusi visu izvērtējumu par saimnieciskas priekšrocības esamību no tāda skatpunkta, ka uz koncesijas līguma pamata Polijas Republikai bija jāatlīdzina *AW* ar 2005. gada 28. jūlija likumu izraisītais kaitējums un ka kompensācija, kas šo kaitējumu pārsniedz, ietver saimniecisku priekšrocību LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. No tā izriet, ka šis izvērtējums pēc būtības atbilst tam, ko šai iestādei bija pienākums veikt, piemērojot privātā ekonomikas dalībnieka principu.
- 173 Tā kā uz minētā izvērtējuma saderību ar šo principu arī Komisija bija norādījusi strīdīgā lēmuma 152. punktā un Vispārējā tiesa to ir precizējusi pārsūdzētā sprieduma 152.–154. un 165.–171. punktā, *AW* argumentācija ir jānoraida kā nepamatota.
- 174 Turpinot, attiecībā uz *AW* kritiku, kas vērsta pret pārsūdzētā sprieduma 153. punkta pēdējo teikumu, ir jāatgādina, ka šajā punktā Vispārējā tiesa ir nospriedusi: “uzskatīdama, ka bija “ļoti apšaubāms”, ka racionāla, privāta saimnieciska vienība piekristu aprēķināt kompensāciju, balstoties uz *WSA* 1999. gada pētījuma, nevis uz jaunāku [*WSA* 2004. gada] pētījumu, [Komisija] ir pietiekoši skaidri norādījusi, ka no lietas materiāliem neizriet, ka šāda vienība būtu izmantojusi *WSA* 1999. gada pētījumu, un sava vērtējuma pamatojumā ir uzsvērusi, ka *WSA* 2004. gada pētījums ir jaunāks”.
- 175 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Komisijas, īstenojot savas pilnvaras, pieņemta lēmuma valsts atbalsta jomā interpretācija ietilpst juridiskā vērtējumā, ko veic Vispārējā tiesa un Tiesa (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 26. marts, *Larko*/Komisija, C-244/18 P, EU:C:2020:238, 102. un 105. punkts).
- 176 Turklāt šāda lēmuma konkrēta punkta interpretācija ir jāveic attiecīgā lēmuma vispārējā kontekstā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 26. marts, *Larko*/Komisija, C-244/18 P, EU:C:2020:238, 111. punkts).
- 177 Tātad šajā lietā strīdīgā lēmuma 152. punktā iekļautais Komisijas apgalvojums, ka bija “ļoti apšaubāmi”, ka privātais ekonomikas dalībnieks būtu izmantojis *WSA* 1999. gada pētījumu, ir aplūkojams attiecīgās lietas konkrētās situācijas kontekstā, kā izriet, piemēram, no strīdīgā lēmuma 135. punkta, kurā Komisija ir precizējusi, ka bija nepieciešams balstīties uz satiksmes un ieņēmumu prognozi, kas ir jaunāka par 2005. gada 28. jūlija likumu.
- 178 No tā izriet, ka – pretēji tam, ko apgalvo *AW*, – pārsūdzētā sprieduma 153. punktā Vispārējā tiesa nav nedz izmantojusi kļūdainu juridisku kritēriju, nedz sagrozījusi strīdīgā lēmuma jēgu. Tā nav arī strīdīgā lēmuma pamatojumu aizstājusi ar savējo, bet gan, noraidīdama tai izklāstīto *AW* argumentāciju, ir apstiprinājusi minētā lēmuma pamatojumu.
- 179 Visbeidzot, attiecībā uz *AW* argumentācija, kas vērsta pret pārsūdzētā sprieduma 154. punktu, uzreiz ir jānorāda, ka šī argumentācija izriet no piemērojamā kritērija nepareizas izpratnes. Proti, kā šajā pārsūdzētā sprieduma punktā būtībā atgādinājusi Vispārējā tiesa, privātā parādnieka mērķis Polijas Republikas situācijā, kas, pamatojoties uz līgumiskajām attiecībām, bija atbildīga par naudas summas samaksu *AW* par 2005. gada 28. jūlija likuma pieņemšanas dēļ tai nodarīto kaitējumu, būtu nodrošināt, ka *AW* saņem atlīdzinājumu tikai par nelabvēlīgajām sekām, kas izriet no šā likuma.

- 180 Tātad Vispārējās tiesas argumentācija, saskaņā ar kuru, ņemot vērā šo mērķi, nekas neliecina, ka privātais ekonomikas dalībnieks būtu piekritis balstīties uz datiem no WSA 1999. gada pētījuma, nevis no WSA 2004. gada pētījuma, būtu pieprasījis piesaistīt papildu ekspertu vai drīzāk izmantojis datus no FM 2005. gada pētījuma, pretēji tam, ko apgalvo AW, dod iespēju skaidri saprast, ka šāds privātais ekonomikas dalībnieks no visiem pieejamajiem nepilnīgajiem izvērtējuma variantiem būtu ņēmis vērā to, ar ko pēc iespējas labāk var konstatēt minētā likuma nelabvēlīgās sekas, lai nodrošinātu, ka piešķirtā kompensācija atbilst tā līgumsaistībām, bet tās nepārsniedz.
- 181 No tā izriet, ka šī argumentācija ietver atbilstīgu kritērija izmantojumu un sniedz skaidru un konsekventu atbildi uz AW argumentāciju kopumā, kuras kopsavilkums iekļauts pārsūdzētā sprieduma 134., 136. un 147.–150. punktā.
- 182 Ciktāl AW apgalvo, ka minētā argumentācija nav atbilstīga, jo esot bijis nepieciešams ņemt vērā citus variantus, nevis tos, kurus izmantojusi Komisija un apstiprinājusi Vispārējā tiesa, pietiek norādīt, ka, to darot, īstenībā AW ir lūgusi Tiesu no jauna izvērtēt faktiskos apstākļus, bet tas neietilpst Tiesas kompetencē.
- 183 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, otrā pamata ceturtnā daļa ir jānoraida kā daļēji nepieņemama un daļēji nepamatota.

Par trešā pamata otro daļu

- 184 Ar trešā pamata otro daļu, kas attiecas uz faktiskās ceļa nodevas IRR apmēru, tiek apgalvots pamatojuma trūkums, tas, ka Vispārējā tiesa nav izpildījusi pienākumu veikt pārbaudi tiesā un ir pārkāpusi pierādīšanas noteikumus.

– Lietas dalībnieku argumentācija

- 185 AW apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma 120.–127. punktā norādītais pamatojums nav pietiekams, lai varētu noraidīt minētā sprieduma 115. punktā kopsavilkuma veidā sniegtos argumentus. Vispirms – Vispārējā tiesa esot darijusi zināmu savu secinājumu, neveicot sarežģītu ekonomikas izvērtējumu, un līdz ar to neesot izpildījusi pienākumu pārlicināties, vai strīdīgais lēmums bija balstīts uz precīziem, ticamiem, konsekventiem un pilnīgiem pierādījumiem, kā arī uz pienākumu ievērot pierādīšanas noteikumus.
- 186 Proti, pārsūdzētā sprieduma 120. punkts esot veltīts tikai WSA 1999. gada pētījuma un 2004. gada pētījuma attiecīgajām priekšrocībām, bet tajā nav atbildēts uz argumentiem, kas apkopotī minētā sprieduma 115. punktā. Apstāklis, ka WSA 1999. gada pētījums nebija tik lietderīgs kā WSA 2004. gada pētījums, nenozīmējot, ka pēdējais minētais bija ticams. Minētā sprieduma 121. punktā izklāstītā argumentācija neliecina par saikni ar nozīmīgo jautājumu, vai IRR 7,42 % apmērā bija tikusi konstatēta pienācīgā veidā. Pārsūdzētā sprieduma 122. punktā minētais arguments esot izklāstīts, nekādi nepaskaidrojot, kādēļ dažu datu par satiksmi un ieņēmumiem atjaunināšana pētījumā par citu automaģistrāles posmu būtu nenozīmīga. Ar minētā sprieduma 123. punktu Vispārējā tiesa no jauna esot aplūkojusi WSA 1999. gada pētījuma un 2004. gada pētījuma priekšrocību salīdzinājumu un apstiprinājusi, ka eksperta piesaistīšana nebija nepieciešama, bet par to neesot sniegts nekāds pamatojums un tas izraisot nepamatotu pierādīšanas pienākuma apvēršanu. Minētā sprieduma 124. punktā sniegtais pamatojums arī

neattiecoties uz minēto jautājumu. Pārsūdzētā sprieduma 125. punkts attiecoties tikai uz otro argumentu par *FM* 2005. gada pētījumu, bet tā 126. punktā esot atbildēts tikai uz trešo argumentu attiecībā uz *PwC* ceļa nodevas faktiskas saņemšanas modeli.

- 187 Turklāt Vispārējā tiesa neesot ievērojusi pienākumu pārliedzināties, vai strīdīgais lēmums bija balstīts uz precīziem, ticamiem, konsekventiem un pilnīgiem pierādījumiem, un neesot ievērojusi pierādīšanas noteikumus, kļūdaini nosprieždama, ka Komisijai nebija pienākuma meklēt papildu informāciju attiecībā uz *FM* 2005. gada pētījuma izmantojamību. Šajā ziņā, pat ja Komisijai būtu pienākums objektīvi un padziļināti izvērtēt pierādījumus, no strīdīgā lēmuma 138. punkta izrietot, ka Komisija, lai noraidītu šo pētījumu kā neizmantojamu, ir balstījusies tikai uz informāciju, kas saņemta no Polijas Republikas. Tomēr, ņemot vērā starp šo dalībvalsti un *AW* pastāvošo konfliktu un to, ka minētā dalībvalsts nebija minējusi *FM* 2005. gada pētījumu, Komisijai esot vajadzējis būt vērīgākai un pieprasīt no Polijas Republikas vai trešām personām papildu informāciju.
- 188 Komisija uzskata, ka *AW* kritizē pierādījumu elementu pierādījuma spēku, apgalvojot, ka tie nebija ticami, apšaubot to izsmelamību un apgalvojot, ka tādēļ būtu vajadzējis pasūtīt jaunu ziņojumu. Taču ar šo argumentāciju *AW* būtībā vēloties panākt, lai tiktu pārskatīts Vispārējās tiesas vērtējums, bet tas neietilpst Tiesas kompetencē. Turklāt Komisija un Polijas Republika *AW* argumentācijai par lietas būtību nepiekrīt.

– Tiesas vērtējums

- 189 Ar argumentāciju, kas sniegta saistībā ar trešā pamata otro daļu un kas izklāstīta pārsūdzētā sprieduma 120.–127. punktā, *AW* apgalvo, ka pārsūdzētā sprieduma pamatojums ir nepietiekams, ka Vispārējā tiesa ir veikusi nepietiekamu pārbaudi tiesā, ka tā nav ievērojusi pierādīšanas noteikumus, ka tā nav atbildējusi uz *AW* argumentāciju, kas kopsavilkuma veidā izklāstīta pārsūdzētā sprieduma 115. punktā, un ka tā ir apvēršusi pierādīšanas pienākumu.
- 190 Vispirms, attiecībā uz apgalvojumu, ka Vispārējā tiesa neesot atbildējusi uz *AW* argumentāciju, kas kopsavilkuma veidā izklāstīta pārsūdzētā sprieduma 115. punktā, ir jāatgādina, ka ar šo argumentāciju *AW* apgalvoja, ka Komisijas secinājumi attiecībā uz *WSA* 2004. gada pētījumu bija acīmredzami kļūdaini, jo satiksmes pētījumu pierādījuma spēks esot ierobežots, un ka, tā kā trūkst ticama pētījuma par satiksmi, līguma puses esot vienojušās izmantot metodiku, saskaņā ar kuru aprēķins tiek balstīts uz sākotnējām prognozēm par *AW* darbības rezultātiem, kas samazināti, piemērojot ceļa ēnnodevas likmju griestus līdz līmenim, ko Polijas Republika atzina par pieņemamu.
- 191 Tātad ar minēto argumentāciju *AW* apgalvoja, ka *WSA* 2004. gada pētījumam – salīdzinājumā ar *WSA* 1999. gada pētījumu – bija nepietiekams pierādījuma spēks, un, balstoties uz līguma pušu saskaņoto metodiku, *AW* pēdējam minētajam būtībā piedēvēja pietiekamu pierādījuma spēku.
- 192 Taču pretēji tam, ko apgalvo *AW*, pārsūdzētā sprieduma 122.–124. punktā Vispārējā tiesa šo pašu argumentāciju ir nepārprotami noraidījusi.
- 193 No vienas puses, šajos punktos ir norādīts, pirmkārt, ka *WSA* ir iesniegusi vairākus pētījumus, kurus sagatavojis viens un tas pats konsultants, izmantojot vienu un to pašu metodiku, lai izstrādātu ar automaģistrāli *A2* saistītās satiksmes un ieņēmumu prognozes, otrkārt, ka ar *WSA* 2004. gada pētījumu, kas sagatavots pašai *AW*, bija paredzēts atjaunināt iepriekš sagatavotās satiksmes un ieņēmumu prognozes, treškārt, ka šis pētījums tādējādi ir devis iespēju atjaunināt

WSA 1999. gada pētījumā sniegtās satiksmes un ieņēmumu prognozes, ņemot vērā satiksmes un ieņēmumu faktisko attīstību attiecīgajā automaģistrāles A2 posmā un Polijas ekonomikas attīstību, ceturtkārt, ka līdz ar to WSA 2004. gada pētījums ietver satiksmes un ieņēmumu prognozes, kas ir lietderīgākas nekā WSA 1999. gada pētījumā ietvertās, un tas precīzāk atspoguļo faktisko stāvokli tirgū laikā, kad ar 2005. gada 28. jūlija likumu tika izdarīti grozījumi, un, piektkārt, ka 6. pielikumā ir minēts finanšu modelis, ko līguma puses bija vienojušās izmantot, lai aprēķinātu *IRR* isi pirms grozījumiem, kas izdarīti ar minēto likumu, atsaucoties uz “[WSA] akcionāru lietas materiāliem, kas atjaunināti 2004. gada 31. decembrī”.

- 194 No otras puses, pārsūdzētā sprieduma 124. punktā Vispārējā tiesa no tā ir izsecinājusi, ka “visjaunākās WSA sagatavotās prognozes šajā kontekstā ir uzskatāmas par datiem, kas ir lietderīgāki nekā dati no WSA 1999. gada pētījuma”.
- 195 Turpinot, tas, vai šādos apstākļos informācija lietas materiālos pierāda, ka ir nepieciešama papildu eksperta piesaistīšana, izriet no šīs informācijas pierādījuma spēka faktiskā novērtējuma, un – pretēji tam, ko apgalvo *AW*,– nekādi neapvērš pierādīšanas pienākumu.
- 196 Visbeidzot, nākas konstatēt, ka pārsūdzētā sprieduma 120.–127. punkts ietver detalizētu izvērtējumu par lietas materiāliem pēc *AW* Vispārējā tiesā izvirzītās argumentācijas parauga un sniedz precīzu argumentāciju salīdzinājumā ar ikviena šajos punktos minētā elementa nozīmīgumu un pierādījuma spēku. Konkrētāk, Vispārējā tiesa minētajos punktos ir pārbaudījusi pierādījuma spēku WSA 1999. gada pētījumam un 2004. gada pētījumam, faktiskajiem datiem par satiksmi, ko *AW* iesniegusi Valsts ceļu un lielceļu ģenerāldirekcijai, pārsūdzētā sprieduma 125. punktā minētajam pētījumam, ko 2005. gadā satiksmes jomā attiecībā uz ceļa ēnnodevas scenāriju veicis banku konsultants, kā arī *FM* 2005. gada pētījumam. Turklāt tā ir novērtējusi, cik atbilstīgs ir *PwC* atjauninātais ceļa nodevas faktiskas saņemšanas modelis, ko Komisija izmantojusi, lai aprēķinātu aplūkojamā atbalsta apmēru.
- 197 Tādēļ kā nepamatota ir jānoraida *AW* argumentācija, ar ko tiek apgalvots par nepietiekamu pamatojumu pārsūdzētā sprieduma 120.–127. punktā, nepietiekamu pārbaudi tiesā un pierādīšanas noteikumu neievērošanu.
- 198 No tā izriet, ka trešā pamata otrā daļa ir jānoraida kā nepamatota.
- 199 Līdz ar to otrais un trešais pamats ir jānoraida kā daļēji nepieņemami un daļēji nepamatoti.

Par ceturto pamatu

- 200 Ar ceturto pamatu, kas attiecas uz aplūkojamā atbalsta apmēra aprēķināšanu, *AW* apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir sagrozījusi pierādījumu acīmredzamo jēgu un ka pārsūdzētajā spriedumā trūkst pamatojuma.

Lietas dalībnieku argumentācija

- 201 *AW* norāda, ka pārsūdzētā sprieduma 192. punktā Vispārējā tiesa ir minējusi, ka pirms 2007. gada pārbaudes ceļa ēnnodeva bija balstīta uz pārmērīgi augstu *IRR* – 10,77 %. Vispirms – no 6. pielikuma, konkrētāk, no tā 1. pielikuma 3. punkta, izrietot, ka ceļa ēnnodeva bija noteikta konkrētā apmērā Polijas zlotu (PLN) izteiksmē bez nevienas norādes uz *IRR*, turpinot – no 6. pielikuma, konkrētāk, tā 1. pielikuma 4. punkta izrietot, ka šī likme bija pakļauta indeksācijai,

kas balstīta uz formulu, bez nevienas norādes uz *IRR*, un, visbeidzot, no 6. pielikuma, konkrētāk, tā 4. punkta d) apakšpunkta – ka *IRR* ir bijusi piemērojama tikai kopš ceļa ēnnodevu pārbaudes, proti, kopš 2007. gada 1. novembra. Līdz ar to, apstiprinot, ka ceļa ēnnodevas likmes pirms 2007. gada oktobra tika noteiktas, izmantojot *IRR*, tiktu sagrozīti lietas materiālos iekļautie pierādījumi.

- 202 Pārsūdzētā sprieduma 193. punktā arī esot sagrozīti pierādījumi, jo Vispārējā tiesa tajā esot konstatējusi, ka pārbaudes modeļa priekšmets nebija pārmērīgas kompensācijas aprēķināšana, ciktāl Komisija bija apšaubījusi ceļa nodevas faktiskas saņemšanas modeļa *IRR* līmeni, lai gan pirms 2007. gada pārbaudes šai *IRR* neesot bijusi nekāda loma ceļa ēnnodevas aprēķināšanā. Turklāt *AW* apgalvo, ka no konstatējuma, ka pārbaudes modeļa priekšmets nebija pārmērīgas kompensācijas aprēķināšana, nevar izsecināt, ka pirms šīs pārbaudes būtu notikusi kompensācijas pārmaxa.
- 203 Komisija un Polijas Republika šai *AW* argumentācijai nepiekrīt.

Tiesas vērtējums

- 204 Pārsūdzētā sprieduma 192. un 193. punktā Vispārējā tiesa ir konstatējusi, pirmkārt, ka pārmērīgās kompensācijas apmērs, ko novērtējusi Komisija, bija vienāds ar starpību starp faktiski veiktajiem maksājumiem par labu *AW* un summām, kuras tai būtu vajadzējis saņemt, balstoties uz *PwC* atjauninātajā ceļa nodevas faktiskas saņemšanas modeli noteikto *IRR*, otrkārt, ka laikposmā no 2005. gada septembra līdz 2007. gada oktobrim pārmaksātā summa tāpat bija vienāda ar starpību starp maksājumiem, kādus *AW* faktiski bija saņēmusi, un kompensāciju, kas aprēķināta, balstoties uz *IRR*, kādu tā varēja sagaidīt īsi pirms grozījumiem, kas izdarīti ar 2005. gada 28. jūlija likumu, treškārt, ka tādējādi *IRR* 10,77 % apmērā ceļa nodevas faktiskas saņemšanas modeli, ko *AW* izmantojusi, lai noteiktu ceļa ēnnodevas likmes laikposmā pirms 2007. gada oktobra, jau bija pārāk augsta salīdzinājumā ar *IRR*, kādu tā varēja sagaidīt, ceturtkārt, ka 6. pielikumā paredzētais pārbaudes mehānisms tikai apstiprināja minētajam *IRR* piemītošo kļūdu, piektkārt, ka šādos apstākļos šis mehānisms nelika apšaubīt to, ka sākotnēji – laikposmā no 2005. gada septembra līdz 2007. gada oktobrim – *AW* nebūtu varējusi saņemt maksājumus tikpat lielā apmērā, sestkārt, ka 6. pielikumā paredzētais pārbaudes mehānisms balstījās uz salīdzinājumu starp pārbaudes modeļa *IRR* un ceļa nodevas faktiskas saņemšanas modeļa *IRR* un deva iespēju ceļa ēnnodevas likmes pielāgot, ņemot vērā faktiskos satiksmes datus pēc ceļa ēnnodevas sistēmas ieviešanas.
- 205 Pārsūdzētā sprieduma 193. punktā Vispārējā tiesa no tā ir izsecinājusi, ka “šādam mehānismam nav tas pats priekšmets kā argumentācijai, kuru Komisija izmantojusi, aprēķinot pārmaxāto kompensāciju, jo Komisija šajā argumentācijā apšaubā *IRR* līmeni ceļa nodevas faktiskas saņemšanas modeli”.
- 206 Taču no šīs argumentācijas un no šā secinājuma nepārprotami izriet, ka, pretēji tam, par ko vedina domāt *AW*, ar minēto argumentāciju nav paredzēts izklāstīt 6. pielikumā paredzēto mehānismu; runa ir par aprēķinu, ko Komisija veikusi, lai konstatētu valsts atbalsta apmēru. Proti, ar šiem pārsūdzētā sprieduma punktiem Vispārējā tiesa bija paredzējusi atbildēt uz *AW* argumentāciju, kas kopsavilkuma veidā izklāstīta minētā sprieduma 191. punktā un ar ko bija paredzēts pierādīt pārmērīgas kompensācijas neesamību laikposmā no 2005. gada septembra līdz 2007. gada oktobrim.
- 207 No tā izriet, ka ceturtais pamats ir balstīts uz pārsūdzētā sprieduma kļūdainu interpretāciju un tādēļ tas ir jānoraida kā nepamatots.

208 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, apelācijas sūdzība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 209 Saskaņā ar Reglamenta 184. panta 2. punktu, ja apelācijas sūdzība nav pamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem.
- 210 Saskaņā ar šā reglamenta 138. panta 1. punktu, kas, pamatojoties uz tā 184. panta 1. punktu, piemērojams apelācijas tiesvedībā, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.
- 211 Tā kā spriedums ir nelabvēlīgs *AW* un tā kā Komisija ir prasījusi piespriet atlīdzināt tās tiesāšanās izdevumus, ir jāpiespriež *AW* segt savus, kā arī atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus.
- 212 Saskaņā ar Reglamenta 140. panta 1. punktu, kas, pamatojoties uz tā 184. panta 1. punktu, pēc analogijas piemērojams apelācijas tiesvedībā, dalībvalstis, kas iestājušās lietā, savus tiesāšanās izdevumus sedz pašas. Līdz ar to Polijas Republika, kas piedalījusies tiesvedībā Tiesā, pati sedz savus tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) Apelācijas sūdzību noraidīt.

2) *Autostrada Wielkopolska S.A.* sedz savus tiesāšanās izdevumus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus.

3) Polijas Republika savus tiesāšanās izdevumus sedz pati.

[Paraksti]